

UNIVERSITETERNES STYRELSESLOV

(Lov nr. 271 af 4. juni 1970)

Kommenteret udgave

ved

Knud Espen Hansen

G·E·C GADS FORLAG

København 1971

© G·E·C Gads Forlag 1971

Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri

UNIV. BIBL. 1. AFD.

25 NOV 1971

KØBENHAVN

ISBN 87 12 53524 9

Indhold.

I. Forord	9
II. Loven med noter	10
III. Lovteksten uden noter	54
IV. Summariske kommentarer til nogle almindeligt forekommende spørgsmål	61
V. Sagregister og forkortelser	72

I. Forord.

Da universiteternes styrelseslov trådte i kraft den 1. september 1970, var universiteterne kun meget lidt forberedt på den reform, der ligger i loven, idet det af tidsmæssige grunde havde været umuligt at løse mere end nogle få af de problemer, der skulle løses. Et år efter lovens ikrafttræden mangler stadig meget væsentlige dele af den »udfyldning«, der skal finde sted. Færdiggørelsen af dette udfyldningsarbejde vil utvivlsomt tage endnu nogen tid.

Måske er det derfor for tidligt at udsende en kommenteret udgave af loven nu. På den anden side er så mange universitetsansatte, der ikke tidligere har haft anledning til at beskæftige sig med »universitetsledelsesproblemer«, nu inddraget i det administrative arbejde, at nogen vejledning kan synes påkrævet, og det er mit håb, at det her foreliggende arbejde, uanset de mangler, dette givetvis vil have, kan være til nogen nytte.

August 1971.

Knud Espen Hansen

II. Loven med noter.

Lov nr. 271 af 4. juni 1970 om universiteternes styrelse 1).

§ 1. *Universiteterne 2) er statsinstitutioner 3), der står under tilsyn af undervisningsministeriet. 4)*

1) Vedr. forarbejderne til loven henvises til »Universitetsadministrationsudvalgets betænkning II (nr. 475 - 1968) om den højere undervisnings og forskningens administrative organisation«. (Betænkning II).

2) Loven gælder for samtlige danske universiteter, Københavns, Århus og Odense. Detaljerede styrelsesregler skal fastsættes ved en for hvert universitet individuelt tilpasset »styrelsesbekendtgørelse«, jf. § 14, note 2, p. 48.

Vedrørende Roskilde Universitetscenter henvises til § 15, note 2, p. 10.

3) Ved loven overgår Århus Universitet fra selvejende institution til statsinstitution, jf. § 17, stk. 2, hvorved den særlige for Århus Universitet gældende lov ophæves.

4) Bestemmelsen svarer til den hidtidige retstilstand.

Undervisningsministeren er rekursinstans for afgørelser, truffet af rektor og universiteternes styrende organer, jf. nærmere § 3, note 1, p. 12-13.

Universiteternes budgetforslag indsendes til undervisningsministeriet.

FORMÅL

§ 2. *Universiteterne har til opgave at drive forskning og meddele undervisning på videnskabeligt grundlag samt bidrage til udbredelse af kendskab til videnskabens arbejdsmetoder og resultater. 1)*

Stk. 2. *Universiteterne træffer selv afgørelse om den forskning, der skal drives. 2)*

Stk. 3. *Universiteterne forbereder til og afholder de til dem henlagte eksaminer og prøver. 3) Eksaminer og prøver afholdes, medmindre undervisningsministeren fastsætter andet, under medvirken af censorer 4), der beskikkes af undervisningsministeren eller den, han bemyndiger hertil.*

Stk. 4. *Universiteternes forelæsninger og mundtlige eksaminer er offentligt tilgængelige med de begrænsninger, der fastsættes af universiteterne. 5) 6).*

1) Reglen svarer til den traditionelle opfattelse af universiteternes »ideelle« formål - den videnskabelige forskning må stadig betragtes som universiteternes hovedopgave.

2) Bestemmelsen fastslår i god overensstemmelse med, hvad der hidtil har været gældende, universiteternes autonomi med hensyn til valg af forskningsopgaver, jf. herved § 9, note 4.

Ønsker om forskningsbevillinger, der ikke imødekommes, samt nedskæringer af allerede tildelte bevillinger vil rent praktisk sætte grænser for muligheden for løsning af forskningsopgaver og kan derfor betyde en vis indskrænkning af forskningsfriheden. Reglens vigtigste indhold er, at universiteterne ikke gennem magtbud fra oven, f. eks. et regeringsdekret, kan tvinges til at optage forskningsopgaver, som man ikke ønsker at beskæftige sig med.

3) I bestemmelsen fastslås den traditionelle pligt for universiteterne dels til at undervise, dels til at fremlægge resultaterne af undervisningen gennem afholdelse af eksaminer og prøver. Universiteternes frihed kan være begrænset gennem krav, der findes i særlige love og bestemmelser, f. eks. til lægevidenskabelig, juridisk uddannelse o. a.

4) Reglerne om censur ved eksaminer har været meget forskellige ved de forskellige fakulteter i tidens løb. Et af

Rektorkollegiet efter anmodning af undervisningsministeriet den 10. november 1969 nedsat udvalg, der havde til opgave at tage spørgsmålet om indførelse af generelle regler for censorinstitutionen op til overvejelse har den 31. marts 1971 afgivet betænkning. I betænkningen (p. 9) giver udvalget udtryk for både overraskelse og beklagelse over, at undervisningsministeren i november 1970 bestemte, at der skulle spares på censorudgifterne, navnlig ved fra sommereksamen 1971 at nedsætte antallet af censorer fra to til én, se også betænkningen p. 177-190.

Udvalgets forslag til generelle regler er gengivet i betænkningen p. 101-107, og det er udførligt kommenteret p. 49-101. Der påpeges i betænkningen en række mangler ved de nugældende eksamenssystemer.

5) Universiteternes forelæsninger har altid været åbne for alle, og adgangen har steds været gratis. De forskellige kurser og øvelser, der afholdes i stadig stigende omfang, er imidlertid ikke åbne for offentligheden. Adgangen til at fastsætte begrænsninger i at overvære forelæsninger må antages benyttet i meget ringe omfang, f. eks. vil det være rimeligt, at forelæsninger for lægevidenskabelige studerende, hvor der foretages patientdemonstrationer, erklæres for lukkede.

6) Kun mundtlige eksaminer kan overværes af offentligheden - ikke skriftlige. Fra studentside har der i de senere år visse steder været rejst krav om særlige studenterkontrollanter ved eksaminer.

LEDELSE

§ 3. *Et universitet ledes af en rektor 1) i forbindelse med et konsistorium 2) samt de ved universitetet oprettede fakultets- 3) eller fagråd 4), institutråd 5) og studienævn. 6).*

Stk. 2. *Til rådighed for rektor og de i stk. 1 nævnte organer står en universitetsadministration, der ledes af en administrativt uddannet chef. 7)*

1) Ved at fastslå, at universitetet ledes af en rektor, uden at der foretages nogen sondring mellem de forskellige ledelsesansligninger, navnlig mellem de såkaldt »akademiske« og »økonomiske«, jfr. kgl. anordning af 5. oktober 1936 § 4 og § 6 om de forskellige områder, der ved Københavns Universitet var henlagt til henholdsvis rektor og kurator, indfører loven det »énstrengede« eller »udelte« princip for ledelsen. Dette princip har til stadighed været gældende for Odense Universitet, medens ordningen for Århus Universitets vedkommende ikke ganske byggede på dette - i de tidligere regler for Århus Universitet var ansvaret for de økonomiske anliggender og for regnskabsførelsen henlagt til særlige organer.

Rektor er for sin ledelse ansvarlig over for konsistorium og over for undervisningsministeren som den overordnede administrative instans. Rektors beføjelser må forudsættes nærmere fastlagt i de enkelte styrelsesbekendtgørelser.

Rektor vælges til sit embede, jf. § 4 med noter.

Rektor kan som rektor ikke afsættes af ministeren, men kan som tjenestemand (professor) afskediges efter de herom gældende regler. Bliver der tale om *suspension* af en rektor i løbet af valgperioden, må hvervet formentlig afgives, i hvert fald så længe, som suspensionen varer. Såfremt en rektor i løbet af valgperioden fylder 70 år og derfor skal søge sin afsked, må rektorhvervet bortfalde fra afskedigelsestidspunktet, uanset, at valgperioden ikke måtte være udløbet.

Det er uafklaret, i hvilket omfang ministeren kan udstede tjenestebefalinger til en rektor. Inden for områder, hvor rektor eller en universitetsmyndighed har den endelige afgørelse, kan en sådan adgang for ministeren næppe antages.

Såfremt rektors afgørelser kan påklages, kan klage rettes til ministeren, men klager skal fremsendes gennem rektor. Det må påregnes, at der i de enkelte styrelsesbekendtgørelser fastsættes nærmere regler om rekursadgang m. v.

2) Konsistorium er den traditionelle betegnelse for det »øverste« kollegiale organ ved de danske universiteter. Betegnelsen anvendes af samtlige universiteter. Om konsistoriums sammensætning henvises til § 6 med noter.

3) Fakultetsråd er lovens betegnelse for de kollegiale organer, der leder et hovedområde, svarende til de hidtidige fakulteter, jf. § 7 med noter.

4) Fagråd er lovens betegnelse for et kollegialt organ, der leder en del af et hovedområde, jfr. § 8 med noter.

5) Institutråd er en nydannelse i loven, jfr. § 9 med noter.

6) Studienævn er en nydannelse i loven, omend tilsvarende organer med delegeret kompetence, sommetider betegnet »undervisningsudvalg« har været kendt før styrelsesloven, jfr. § 10 med noter.

7) Bestemmelsen svarer til systemet minister/departementschef.

For Københavns Universitets vedkommende betyder reglen, at det særlige kuratorembede nedlægges, jfr. herved undervisningsministeriets bekendtgørelse af 13. august 1970, hvor det bestemmes, at kurator leder universitets økonomiske forvaltning, indtil en chef for den samlede administration er udnævnt. Loven tager ikke stilling til, hvordan der fremtidig skal forholdes med de under kurators administration hidtil forvaltede anliggender, der ikke vedrører Københavns Universitets forskning og undervisning, (Sorø Akademi, Almanakprivilegiet, m. v.). En udskillelse af disse anliggender vil formentlig finde sted.

For Århus Universitet betyder bestemmelsen, at de særlige hverv, der var knyttet til den økonomiske administration, bortfalder.

Referendarembederne ved Københavns og Århus universiteter nedlægges også ved styrelsesloven. Odense Universitet har til stadighed haft en til styrelseslovens system svarende »udelt« administration.

Ved Københavns og Århus universiteter vil den administrative chef få stillingsbetegnelsen »universitetsdirektør«.

Administrationschefen (universitetsdirektøren) ansættes af Kongen; tjenestemandsansættelse forudsat. Loven udelukker dog ikke andre ansættelsesformer. Loven stiller ikke andre krav end »administrativ uddannelse«, og således ikke noget formelt krav om sådan akademisk uddannelse, som efter gældende praksis er forudsætning for besættelse af administrative chefstillinger inden for statsadministrationen, men det må forventes, at de nævnte stillinger fortrinsvis vil blive besat med juridisk eller statsvidenskabeligt uddannede personer.

Administrationschefen (universitetsdirektøren) handler på rektors vegne, er undergivet dennes tjenestebefalinger og er ansvarlig over for rektor og universitetsmyndighederne.

Under drøftelserne i universitetsadministrationsudvalget, se betænkning II p. 82 (17), og under folketingsudvalgets behandling af lovforslaget, se F. U. p. 3, har der været fremsat ønsker om at give den administrative chefstilling »stærkere« beføjelser, således at født medlemskab med stemmeret af konsistorium og ret og pligt til overfor ministeren at »anmelde« såvel brud på gældende regler, som f. eks. tilsidesættelse af betingelser for meddelte bevillinger som også foretagelse af økonomiske dispositioner, der efter administrationschefens opfattelse ikke var økonomisk forsvarlige (indberetningspligt).

Sådanne regler er som nævnt ikke gennemført ved loven og ville iøvrigt, jfr. ovenfor, være lidet stemmende med lovens almindelige beskrivelse af administrationschefen som stående under rektor.

Om administrationens pligter henvises til § 11, note 7 og 8.

REKTOR

§ 4. Rektor vælges 1) blandt universitetets professorer 2) 3) af de ved universitetet heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere 4) samt de studerendes repræsentanter i fakultets- og fagråd. 5) Valget gælder for 3 år. 6) Genvalg kan finde sted. 7) Konsistorium fastsætter de nærmere regler for valgets afholdelse. 8)

Stk. 2. Rektor repræsenterer universitetet udadtil. 9)

1) Tidligere valgte rektor af særlige organer, for Københavns Universitets vedkommende af »Den akademiske Lærerforsamling«, der bestod af samtlige professorer og enkelte andre, der særlig var optaget. Det tilsvarende organ ved Århus Universitet var »Lærerforsamlingen«. Disse organer var formelt de øverste universitetsorganer, men havde i praksis kun beholdt den funktion, der var at vælge rektor og prorektor. Som det vil ses, er der nu tale om direkte valg, jfr. note 4 og 5.

2) Kun de ved et universitet ansatte professorer er ifølge bestemmelsen valgbara. Professorer ved de lægevidenskabelige hovedområder, der har hovedstilling som overlæger, men oppebærer honorar som professor, er ikke ansat som professorer ved et universitet og kan som følge deraf kun få tillagt valgbarhed ved dispensation i medfør af styrelseslovens § 15, stk. 2.

Sådan dispensation er givet for Odense Universitets vedkommende, men ikke for Københavns og Århus universiteter, hvor de honorarlønnede professorer altså ikke kan vælges til rektor/prorektor.

De nævnte honorarlønnede professorer har ej heller stemmeret ved rektor/prorektorvalgene, idet de ikke er »heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere«, jfr. om dette begreb nedenfor note 4.

Ved samtlige universiteter er de pågældende dog tillagt stemmeret ved rektor/prorektor valgene med hjemmel i § 15, stk. 2, og ved Århus universitet har også de honorar-

lønnede lektorer ved den kliniske undervisning under det lægevidenskabelige hovedområde fået stemmeret til de nævnte valg.

3) Privilegiet m. h. t. valgbarhed som rektor er den eneste tilbageværende rest af den eneret, der tidligere tilkom universitetsprofessorer, jfr. nedenfor p. 67 om »integrationsprincippet«.

4) Af »universitetslærerne« har kun de heltidsbeskæftigede stemmeret ved valget af rektor og prorektor. Man har ment, at kun videnskabelige medarbejdere, der har deres egentlige virke ved et universitet, bør have indflydelse på denne vigtige funktion i modsætning til de deltidsbeskæftigede, hvis tilknytning er mere løs.

Loven sonderer overalt mellem heltidsbeskæftigede medarbejdere og lærere og deltidsbeskæftigede medarbejdere og lærere. I modsætning hertil bruger loven i § 10 om studienævnene modsætningen: lærer – student, jfr. herom ad § 10.

Når loven bruger udtrykket »videnskabelige medarbejdere og lærere« betyder det både medarbejdere, der kun beskæftiger sig med forskning og medarbejdere, der kun underviser og det mest almindelige, medarbejdere, der både forsker og underviser.

Begrebet »heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere« omfatter følgende kategorier: professorer, docenter, afdelingsledere, amanuenser, universitetsadjunkter, kandidatstipendiater, forskerstipendiater, og visse andre akademisk uddannede personer, der er antaget til videnskabeligt arbejde, f. eks. visse under naturvidenskabelige og lægevidenskabelige institutter ansatte civil- og akademiingeniører. Også teknikumingeniører kan høre til denne gruppe. Under denne har man endvidere henregnet kandidatinstruktorer, der er overenskomstlønnede.

Personer, der er ansat som vikarer i en videnskabelig heltidsstilling, f. eks. studenter, der er »amanuensisvikarer« – et forhold, der forekommer i et vist omfang – hører

til denne gruppe. Man har ikke ved afgrænsningen af gruppen ment at måtte stille noget kvalifikationskrav i form af afsluttende universitetseksamen, idet man har ment, at den nære tilknytning i form af heltidsbeskæftigelse måtte være afgørende. Noget andet gælder de deltidsbeskæftigede, jfr. herom nedenfor ad § 7.

5) Vælgerskaren til rektor/prorektor-valgene består foruden af de heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere tillige af studerende, men er begrænset til disses repræsentanter i fakultets- og fagråd. Dette betyder, at de studerende kun har et begrænset antal stemmer. Fra studenterside har den begrænsede indflydelse været kritiseret. Det må herved erindres, at de studerende vil råde over så mange valgberettigede, at de kan foretage en gyldig kandidatopstilling og herved vil have mulighed for at øve en reel indflydelse.

6) Man har ment, at valgperioden skulle være noget længere end den hidtidige, der f. eks. ved Københavns Universitet var to år. Forslaget til loven havde en endnu længere valgperiode, nemlig fem år.

7) Dette svarer til den hidtidige retstilstand. Loven begrænser ikke antallet af genvalg, men sådan begrænsning må kunne indføres i de enkelte styrelsesbekendtgørelser.

8) Reglen om, at konsistorium fastsætter valgreglerne, er en undtagelse fra hovedreglen i styrelseslovens § 11, stk. 1, der ellers henlægger denne kompetence til undervisningsministeren, jfr. nærmere ad § 11, stk. 2, må forstås således, at der ikke kan anvendes listevalg ved rektor/prorektor-valgene jfr. ad § 11, stk. 2.

9) Reglen svarer til den hidtidige retstilstand.

PROREKTOR

§ 5. *Prorektor vælges blandt universitetets professorer 1) efter samme regler som rektor. Valget gælder for 2 år. 2)*

Genvalg kan finde sted. Prorektor er rektors stedfortræder og bistår iøvrigt med varetagelsen af rektors opgaver. 3)

1) Også prorektor skal være professor, jfr. note 2 til § 4.

2) I det oprindelige forslag var perioden sat til 3 år.

3) Beskrivelsen af prorektors opgaver er meget vag. Det må formodes, at prorektorembetet fremover får noget større selvstændig betydning på grund af rektors voksende arbejdsbyrde. Loven hindrer ikke, at der i de enkelte styrelsesbekendtgørelser fastsættes regler om en bestemt arbejdsfordeling mellem rektor og prorektor.

KONSISTORIUM

§ 6. *Konsistorium består af rektor, der er formand, prorektor, dekanerne for de enkelte hovedområder, et af undervisningsministeren fastsat antal heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere, der vælges af og blandt fakultets- og fagrådenes medlemmer for 3 år ad gangen, samt et antal medlemmer valgt for 1 år ad gangen af og blandt de ved universitetet immatrikulerede studerende. 1) 2). Antallet af de studerendes repræsentanter udgør en tredjedel af konsistoriums samlede medlemstal. 3) 4)*

Stk. 2. *Konsistorium afgør alle sager, der vedrører universitet som helhed 5), eller som vedrører forholdet mellem to eller flere fakulteter eller faggrupper 6), medmindre andet fastsættes af undervisningsministeren efter § 14. 7)*

Stk. 3. *Konsistorium nedsætter et budget- og forretningsudvalg, der dels udarbejder universitetets samlede budgetforslag, 8) dels efter konsistoriums bemyndigelse i øvrigt kan handle på dettes vegne. 9).*

Stk. 4. *Konsistorium kan også iøvrigt nedsætte udvalg og henlægge sine beføjelser til disse. 10).*

Stk. 5. *Administrationens chef deltager uden stemmeret i konsistoriums møder. 11).*

1) Konsistorium er sammensat af 3 grupper:

- a) de fødte medlemmer, nemlig rektor, prorektor og dekanerne,
- b) de valgte »lærermedlemmer«, nemlig et antal heltidsbeskæftigede, jfr. note 4) til § 4 – der vælges indirekte, idet valg sker »af og blandt de i fakultets- og fagråd indvalgte...«
- c) et antal studenterrepræsentanter, der vælges af og blandt samtlige ved et universitet immatrikulerede studerende, altså ved direkte valg. Lovens tekst tyder nærmest på, at de studerende ved valg til konsistorium skal udgøre én valggruppe, men den udelukker formentlig ikke, at man ved de administrative bestemmelser, der i medfør af loven fastsættes for de enkelte valg indfører en art »valgkredsinddeling« eller »valggruppeinddeling« også for konsistoriums vedkommende, for at man også i konsistorium kan have de forskellige faglige interesser indenfor studentergruppen repræsenteret.

I det oprindelige forslag til loven fandtes en regel om, at »studenterkonsistorialerne« skulle vælges indirekte på samme måde som »lærerkonsistorialerne«. Ændringen er udtryk for, at man har bøjet sig for studenternes fremhævelse af, at man ved en regel om indirekte valg ville gribe ind i deres organisationsfrihed.

2) Før styrelsesloven har det stedse været således, at de forskellige fakulteter (fagråd) hver besatte et antal pladser. Dette princip opretholdes, idet der reserveres et antal pladser til hvert hovedområde.

Sammensætningen er i øvrigt således.

aa) Københavns Universitet.

7 fødte medlemmer, nemlig rektor, prorektor og de 5 dekaner.

14 valgte medlemmer, nemlig 1 teolog, 1 jurist, 1 økonom, 1 sociolog, 3 medicinere, 4 humanister og 3 fra det naturvidenskabelige hovedområde,

11 studenter, ialt 32 medlemmer.

bb) Århus Universitet

7 fødte medlemmer, nemlig rektor, prorektor og de 5 dekaner.

13 valgte medlemmer, nemlig 1 teolog og 3 fra hvert af de øvrige hovedområder,

10 studenter, ialt 30 medlemmer.

cc) Odense Universitet.

4 fødte medlemmer, nemlig rektor, prorektor og de 2 dekaner.

2 valgte medlemmer, nemlig 1 fra hvert af de to fagråd, 3 studenter, ialt 9 medlemmer.

3) Loven fastslår her princippet om $\frac{1}{3}$ studenterrepræsentation i universiteternes »øverste« organer. Samme repræsentationsprocent er fastsat for fakultets- og fagråd, jfr. § 7 og § 8. Styrelsesloven opererer med to andre »modeller« for studenterrepræsentation, nemlig 50 % i studienævnene, jfr. § 10 og i institutrådene en *ikke nærmere fastsat repræsentation*, jfr. nedenfor ad § 9.

Forsåvidt angår udvalg, der nedsættes af kollegiale organer, f. eks. konsistorium, hvor studenterne er repræsenteret med $\frac{1}{3}$, synes det nærliggende at antage, at studenterne i sådanne udvalg bør være repræsenteret i samme forhold. Undervisningsministeriet har antaget, at den samme repræsentation bør findes i udvalg, der har besluttende kompetence. I udvalg, der kun har til opgave at afgive indstilling, kan det samme ikke antages.

4) Hvis et kollegialt universitetsorgan, f. eks. konsistorium, ikke får den af loven forudsatte sammensætning, f. eks. fordi studenterne ikke vil opstille kandidater til valg, opstår det problem, om dette organ er gyldigt sammensat og kan fungere. Undervisningsministeriet har antaget, at studenterrepræsentationen i de kollegiale organer er et tilbud til de studerende, som disse kan antage eller undlade at benytte sig af. jfr. herom p. 69–70.

5) Kompetenceområdet beskrives som alle sager, der vedrører et universitet som helhed eller forholdet »mellem to eller flere fakulteter« – der burde have stået hovedområder – »eller faggrupper« – d. v. s. hvor faggruppeopdeling af et hovedområde har fundet sted, f. eks. det samfundsvidenskabelige hovedområde ved Københavns Universitet, der nu er delt op i en retsvidenskabelig, en statsvidenskabelig og en sociologisk faggruppe.

Kompetencebeskrivelsen er meget generel. Kompetenceområdet må nærmere fastlægges ved de enkelte styrelsesbekendtgørelser. Bortset fra de tilfælde, hvor styrelsesloven klart lægger den endelige afgørelse hos andre, f. eks. fakultetsråd og studienævn, kan det ikke antages, at der med den givne beskrivelse af kompetenceområdet er tilsiget nogen ændring i den praksis, der hidtil er fulgt af universiteterne, hvor det har været alle »større« sager, der har været forelagt konsistorium.

Uanset, om en sag hører under konsistoriums kompetenceområde, må det antages, at konsistorium altid må kunne udtale sig om en sag og vedlægge sin erklæring ved en sags fremsendelse til undervisningsministeriet.

Som eksempler på sager, der ifølge de for styrelsesloven gældende regler var deciderede konsistoriumssager, kan nævnes udøvelse af den »akademiske disciplin« (den i de senere år kun yderst sjældne anvendelse af retten til at bortvise – relegere – en studerende).

6) Dette kan eksempelvis være visse »flytninger« af fag, som må formodes at blive aktuelle efter styrelseslovens ikrafttræden.

7) Henvisningen til § 14 betyder, at ministeren må kunne bestemme, at sager, der ellers ville høre under konsistorium, endeligt skal afgøres af vedkommende fakultetsråd. I § 14 ligger imidlertid ikke en almindelig adgang for ministeren til at gribe ind.

8) Loven gør nedsættelse af budget- og forretningsudvalg obligatorisk, både for konsistorium og for fakultets- og

fagråd, jfr. nedenfor ad § 7 og § 8. Det er budget- og forretningsudvalget, der bindende for de øvrige universitetsorganer udfærdiger det endelige, samlede budgetforslag. Udvalget foretager herved den endelige fordeling af bevillingerne i *hovedposter* til *hovedområderne*, hvis tilsvarende udvalg herefter foretager en fordeling indenfor *hovedområdet*, som Konsistoriums budget- og forretningsudvalg derefter ikke kan foretage nogen indblanding i, jfr. nedenfor ad § 7 og § 8.

Loven nævner ikke udtrykkeligt andre faste opgaver for budget- og forretningsudvalget, og sådanne må derfor fastlægges nærmere i de enkelte styrelsesbekendtgørelser, hvor man f. eks. vil kunne tillægge udvalget kompetence til at afgøre sager, hvis afgørelse ikke kan opsættes til normal afgørelse i det ellers kompetente, styrende organ.

Loven bestemmer ikke noget om dette udvalgs sammensætning. Da konsistorium imidlertid er sammensat således, at hovedområderne er sikret repræsentation, kunne det synes rimeligt at følge samme principper. De studerende må have krav på 1/3 repræsentation i udvalget.

Loven indfører ikke fødte medlemmer i dette udvalg, men ved samtlige universiteter er det bestemt, at rektor er formand og prorektor medlem.

9) Herved tænkes formentlig på sådanne sager, der sædvanligvis pr. delegation afgøres af et »forretningsudvalg« – bestemmelsen kan både bruges til at give stående myndighed og til enkelte tilfælde.

10) Denne bestemmelse får sin selvstændige betydning i tilfælde, hvor det kan være påkrævet at sammensætte udvalget på særlig måde.

11) Administrationens chef er ikke medlem af konsistorium. Overfor folketingsudvalget stillede forslag om medlemsskab *med stemmeret*, men dette forslag fulgtes ikke, jfr. ovenfor p. 15.

Bestemmelsen må forstås således, at administrationschefen har pligt til at deltage, medmindre han er lovlig for-

hindret. Da bestemmelsen tillige må opfattes som en ret for administrationen til at blive holdt løbende underrettet om konsistoriums afgørelser, må det formentlig antages, at administrationschefen har ret til at møde med den eller de medarbejdere, der særlig har indsigt i de sager, der skal forhandles. Administrationschefens ret og pligt gælder tillige budget- og forretningsudvalget.

Det administrative personale har modsat alle andre grupper ingen ved lov fastlagt ret til medindflydelse. Dette spørgsmål vil formentlig blive rejst ved lovens revision. Ved Københavns Universitet har personalet fået en vis observatørstatus, jfr. p. 67, og ved Odense Universitet er de kollegiale organers møder »åbne« for personalet.

FAKULTETS RÅD

§ 7. *Et universitets videnskabelige forskning og undervisning kan foregå inden for følgende hovedområder: teologi, samfundsvidenskab, lægevidenskab, humaniora og naturvidenskab. 1)*

Stk. 2. *Forskningen og undervisningen inden for hvert hovedområde ledes af et fakultetsråd 2), medmindre området opdeles i flere faggrupper efter § 8. 3)*

St. 3. *Hvert fakultetsråd består af et antal medlemmer, valgt for 3 år ad gangen af og blandt de heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere, mindst et medlem valgt for et år ad gangen af og blandt de deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere 4) samt et antal medlemmer, valgt for et år ad gangen af og blandt de under det pågældende hovedområde indskrevne studerende 5). Antallet af repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere og lærerne fastsættes af undervisningsministeren. 6). Antallet af de studerendes repræsentanter udgør en tredjedel af fakultetsrådets samlede medlemstal. 7)*

Stk. 4. *Hvert fakultetsråd vælger for tre år ad gangen blandt sine medlemmer en formand, der benævnes dekan.*

8). *Fakultetsrådet vælger for et år ad gangen, ligeledes blandt sine medlemmer, en næstformand, der benævnes prodekan. 9).*

Stk. 5. *Hvert fakultetsråd afgør alle sager, som vedrører hovedområdet som helhed, 10), samt sager der vedrører forholdet mellem to eller flere institutter 11), medmindre andet fastsættes af undervisningsministeren efter § 14. 12).*

Stk. 6. *Hvert fakultetsråd nedsætter et budget- og forretningsudvalg 13), der dels udarbejder hovedområdets samlede budgetforslag, dels efter fakultetsrådets bemyndigelse i øvrigt kan handle på dets vegne. 14).*

Stk. 7. *Hvert fakultetsråd nedsætter fra sag til sag fagkyndig udvalg 15) til bedømmelse af ansøgerne til videnskabelige stillinger 16), af videnskabelige arbejder indleveret med henblik på erhvervelse af licentiat- eller doktorgrader samt af ansøgninger om tildeling af jus docendi. 17) De fagkyndige udvalg afgiver indstilling til fakultetsrådet. 18).*

Stk. 8. *Hvert fakultetsråd kan også i øvrigt nedsætte udvalg og henlægge sine beføjelser til disse. 19).*

1) Den tidligere betegnelse »fakultet«, jfr. note 2, er erstattet af betegnelsen »hovedområde«, og de hidtidige navne for de 5 »traditionelle« fakulteter er ændret noget. Samfundsvidenskab erstatter betegnelserne rets- og statsvidenskab og juridisk-økonomisk ved henholdsvis Københavns og Århus universiteter. Humaniora erstatter det filosofiske (fakultet) ved Københavns Universitet. Dette område har både i Århus og Odense været betegnet som det »humanistiske«. Det tidligere matematisk-naturvidenskabelige fakultet ved Københavns Universitet hedder nu det samme som det tilsvarende område i Århus: det naturvidenskabelige hovedområde.

Et universitet må efter loven have i hvert fald et af disse hovedområder. Om det kan have andre, ikke i loven op-

regnede udover et eller flere af de fem nævnte, er ikke klart, jfr. herved nedenfor om fagråd, § 8, note 1.

Et mindretal i folketingsudvalget, jfr. FU p. 5, har givet udtryk for, at en ændret hovedområde opdeling kunne være relevant og har peget på, at teologi hensigtsmæssigt kunne placeres under humaniora, medens visse herunder hørende fag burde udskilles til et nyt pædagogisk-psykologisk hovedområde.

2) »Fakultetet« havde sprogligt dobbelt betydning, nemlig dels området for forskningen, dels det kollegiale organ, der ledede området. Dette hedder nu fakultetsrådet.

Loven definerer ikke begrebet »faggruppe«, men den forudsætter, at dette er noget mindre end begrebet hovedområde og formentlig også noget mere homogent end dette. Ved at opdele i faggrupper og derved få fagråd haves praktisk mulighed for at fjerne visse af de ulemper, der følger af, at nogle af de meget store hovedområder er heterogene.

4) Deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere er typisk: lektorer, manduktører, undervisningsassistenter o. lign. lærere, kort sagt universitetsmedarbejdere, der normalt har hovedvirke andetsteds. Mens der ikke gælder noget kvalifikationskrav for heltidsbeskæftigede ved valg til de styrende organer, har man ved Københavns Universitet stillet krav om, at kun personer, der som deltidsbeskæftigede havde universitetseksamen eller dertil svarende uddannelse, kunne vælges og stemme. Dette krav indførtes med henblik på senere studienævnsvalg og tilsigtede at undgå studenterdominans de steder, hvor antallet af studenterlærere var meget stort, jfr. herved § 4 i undervisningsministeriets cirkulære af 25. august 1970 samt særnummer af »Meddelelser fra Københavns Universitet« af oktober 1970.

5) Også hovedområderne styres af repræsentative forsamlinger, hvis sammensætning sker fra følgende grupper: de heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere, der vælges for 3 år ad gangen af deres kolleger inden for hovedom-

rådet, de deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere, der vælges for et år ad gangen af deres kolleger inden for hovedområdet, og de studerende, der vælges for et år ad gangen af og blandt deres studenterkolleger inden for hovedområdet.

I fakultetsrådene er, i modsætning til konsistorium, alle valg direkte, og der er ingen fødte medlemmer, jfr. nedenfor note 8.

Loven sikrer de deltidsbeskæftigedes repræsentation ved at stille krav om, at disse skal have mindst én repræsentant – i øvrigt fastlægger loven ikke noget antal, men den må formentlig forstås således, at gruppen af heltidsbeskæftigede skal være størst.

6) Ministeren fastsætter antallet af »lærerrepræsentanter« efter indstilling fra de enkelte universiteter. Indtil videre er antallet fastlagt i reglerne for valg af repræsentanter for videnskabelige medarbejdere og lærere. Den endelige fastsættelse af antallet må ske i de enkelte styrelsesbekendtgørelser. Se nærmere om valggrupper nedenfor p. 71.

7) De studerende besætter i fakultetsrådene, ligesom i konsistorium, en tredjedel af pladserne. Mens samtlige indskrevne studerende er valgbare og valgberettigede til konsistorium, kan til fakultetsrådene kun vælges og stemmes af de under det pågældende hovedområde indskrevne studerende.

8) Der er ingen fødte medlemmer. Formanden, der som hidtil betegnes dekan, skal som de øvrige vælges og kan derfor rent teknisk ikke være født medlem. Dekanen vælges for 3 år ad gangen af samtlige rådets medlemmer. Dette betyder, at kun en heltidsbeskæftiget kan vælges til dekan.

9) Tidligere skulle næstformanden, som hidtil benævnt prodekan, ikke vælges, idet den afgående dekan automatisk blev prodekan. Nu sker valg for et år, og heri må ligge, at også andre end heltidsbeskæftigede kan vælges til denne

post. Således vil en student, der er rådsmedlem, kunne vælges.

10) Fakultetsrådenes kompetenceområde beskrives ligesom konsistoriums generelt. Kompetenceområdet må antages at omfatte sådanne sager, der før styrelsesloven har været afgjort på fakultetsplan, og en nærmere beskrivelse må foretages i de enkelte styrelsesbekendtgørelser. Det må antages, at fakultetsrådene har en meget almindelig adgang til at afgive erklæring i sager, der vedrører hovedområdet, og at rådets erklæring normalt skal indhentes, uanset om rådet i det konkrete tilfælde måtte være kompetent.

11) Er der tale om institutter under forskellige hovedområder, må konsistorium formentlig have den endelige afgørelse, hvis de respektive fakultetsråd ikke kan nå til enighed. Se i øvrigt § 9, stk. 4, 2. pkt. note 13 og 14.

12) Ligesom for konsistoriums vedkommende, jfr. § 6, note 6, ligger der i henvisningen til § 14 ikke nogen almindelig adgang for ministeren til at gribe ind, men en bemyndigelse til at fastsætte andre regler efter indstilling, fra fakultetsrådet gennem konsistorium til ministeren.

13) Som det er tilfældet for konsistorium, er nedsættelse af et budget- og forretningsudvalg obligatorisk. Udvalget bør sammensættes efter samme principper som fakultetsrådet, altså bl. a. med 1/3 studenterrepræsentation.

14) Udvalget skal efter loven udarbejde hovedområdets samlede budgetforslag. Udvalgets decision herom er bindende for de under hovedområdet hørende enheder og personer. Udvalget har dernæst de sædvanlige »forretningsudvalgsfunktioner«.

15) Bestemmelsen i § 7, stk. 7, er ændret i forhold til det oprindelige lovforslag. Hele spørgsmålet om bedømmelse af videnskabelige kvalifikationer i videre forstand har været meget kontroversielt, jfr. nedenfor note 17. Bestemmelsen fastsætter nu, at der til hver sag skal nedsættes bedømmelsesudvalg, og disse skal nedsættes af fakultetsrådet. Hvordan de skal sammensættes, må afgøres konkret.

Bestemmelsen må forstås således, at det er en betingelse for at blive valgt til medlem af et sådant udvalg, at den pågældende er fagkyndig. Dette må medføre, at studentermedlemmer af rådet ikke kan indvælges. De allerede før styrelsesloven gældende regler, f. eks. reglerne om besættelse af professorater, må følges. Udover de konsekvensændringer af sproglig art, der har været nødvendige i disse regler som følge af styrelseslovens ændrede terminologi, må det påregnes, at de forskellige regler vil blive genstand for en vis revision.

16) Når loven specielt nævner ansøgere til videnskabelige stillinger i almindelighed, betegner det en udvidelse i forhold til den tidligere gældende retstilstand, idet det nu synes at være nødvendigt, at også ansøgere til amanuensisstillinger (evt. lektorater) vurderes af fagkyndige ad hoc-udvalg. Dette vil ikke altid være praktisk, særlig ikke ved de større hovedområder, hvor der er mange institutter, og hvor indstillinger om f. eks. besættelse af ledige amanuensisstillinger efter fast praksis kommer fra vedkommende institutledelse. Man må i sådanne tilfælde kunne udpege institutledelsen som ad hoc-udvalg, eventuelt en centralinstitutledelse. Nærmere regler herom synes egnet til indarbejdelse i forretningsordenerne – i mange tilfælde er sådanne sager af rutinemæssig art.

17) Loven henlægger sager om tildeling af jus docendi til fakultetsrådene, idet de fagkyndige udvalg afgiver indstilling til disse, der herefter træffer afgørelsen. Dette er i hvert fald for Københavns Universitet en ændring, idet dette universitets anordningsforslag af 1969 på dette punkt kun giver fakultetsrådene forslagsret, medens afgørelsen om tildeling af jus docendi i overensstemmelse med gammel praksis er konsistoriums kompetence.

18) De i henhold til § 7, stk. 7, nedsatte fagkyndige udvalg afgiver indstilling til fakultetsrådet, der herefter træffer afgørelsen. Med den sammensætning, fakultetsrådet har efter loven, bl. a. med repræsentanter for de studerende,

der således som fuldt stemmeberettigede medlemmer har indflydelse på lige fod med andre rådsmedlemmer, har nogle været betænkelige ved, at afgørelser i sådanne sager, f. eks. om antagelse eller forkastelse af en doktordisputats, skulle ligge hos et organ, hvor en ikke uvæsentlig del af medlemmerne præsumptivt måtte være ukyndige. Loven kan imidlertid ikke fortolkes således, at f. eks. studenterrepræsentanterne ikke er berettiget til at deltage i sådanne afgørelser. På den anden side må det erkendes, at hensynet til de videnskabsmænd, der ønsker at indlevere afhandlinger, kræver tilstrækkelige garantier for, at de indleverede arbejder dels bedømmes på fuldt forsvarlig måde, dels at den fagkyndige bedømmelse må tillægges så betydelig en vægt, at der skal noget ganske ekstraordinært til, hvis et arbejde, der har fået positiv bedømmelse af et fagkyndigt udvalg, herefter skal kunne kasseres af fakultetsrådet.

Sådanne garantier kan »indbygges« i de særlige administrative bestemmelser, f. eks. om erhvervelse af doktorgraden. De herom gældende bestemmelser står foran en snarlig revision. En sikring mod »usaglige« forkastelser kan ske ved, at der stilles krav om kvalificeret majoritet (2/3) til forkastelse af en eenstemmig indstilling fra et bedømmelsesudvalg om en afhandlings antagelse til forsvar for doktorgraden. Københavns Universitet er gået ind for en sådan regel.

19) Disse udvalg kan både være permanente, f. eks. byggeudvalg, eller ad hoc-udvalg, f. eks. strukturudvalg.

FAGRÅD

§ 8. *Konsistorium kan opdele et hovedområde i to eller flere faggrupper. 1).*

Stk. 2 *Forskningen og undervisningen inden for hver faggruppe ledes af et fagråd. § 7, 3-8, finder tilsvarende anvendelse. 2)*

Stk. 3. *Fagråd inden for samme hovedområde vælger i*

fællesskab en dekan, der repræsenterer hovedområdet i konsistorium. 3). Dekanen og stedfortræder for denne vælges af fagrådene for 3 år ad gangen. 4)

Stk. 4. *Der kan af konsistorium for det enkelte hovedområde nedsættes et budgetudvalg, der koordinerer budgetforslagene fra fagrådernes budget- og forretningsudvalg. 5) Hvert fagråd vælger 3 medlemmer til hovedområdets budgetudvalg.*

Stk. 5. *Intet fagråd kan være tilsluttet mere end et hovedområde. 6)*

1) Konsistoriums afgørelse træffes efter indstilling fra det pågældende hovedområdes fakultetsråd. En opdeling i faggrupper vil navnlig være praktisk ved de store, heterogene områder. Loven opstiller ikke særlige kriterier, der skal lægges til grund ved afgørelsen, der må træffes efter en rent konkret vurdering. Loven begrænser heller ikke faggruppernes antal, hvorfor det må forventes, at en faggruppdeling i praksis vil blive foretrukket fremfor en forøgelse af hovedområdernes antal, jfr. § 7, note 1.

Om begrebet »fagområde« se § 9.

Ved Københavns Universitet er det samfundsvidenskabelige hovedområde (det tidligere rets- og statsvidenskabelige fakultet) nu opdelt i 3 faggrupper, den retsvidenskabelige, den statsvidenskabelige og den sociologiske. En opdeling af det humanistiske hovedområde i en række faggrupper er nær forestående.

Ved Århus Universitet er det tidligere økonomisk-juridiske fakultet opdelt i 3 faggrupper, en juridisk, en økonomisk og en faggruppe for statskundskab. Endvidere er psykologi udskilt som en faggruppe og henlagt under et særligt fagråd.

Ved de to hovedområder ved Odense Universitet (lægevidenskab og naturvidenskab) findes for tiden ingen opdeling i faggrupper.

2) For fagrådene gælder samme regler som for fakultetsrådene. Fagrådene skal således have en tredjedel studenter-

medlemmer og mindst én repræsentant for de deltidsbeskæftigede.

3) Det fremgår af denne bestemmelse, at der for hvert hovedområde kun kan være en dekan, der som sådan er født medlem af konsistorium. Loven siger ikke noget om, hvordan fagråd skal konstituere sig, men den generelle henvisning til § 7, stk. 3-8, må betyde, at der skal være formand og næstformand, hvilket også forudsættes ved omtalen af prodekanen i § 8, stk. 3, 2. pkt.

4) Ifølge undervisningsministeriets fortolkning af reglen behøver den fælles dekan og hans stedfortræder ikke at være medlem af et af fagrådene. Endvidere antages, at en student eller en repræsentant for de deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere kan vælges til stedfortræder for fællesdekanen.

5) Det her omtalte udvalg har kun budgetmæssig kompetence i modsætning til de enkelte fagråds budget- og forretningsudvalg. Det må påregnes, at konsistorium ved faggruppeopdeling altid vil forlange et sådant fælles udvalg nedsat.

6) Bestemmelsen er udtryk for et generelt princip i universitetsstyrelse om fast tilhørsforhold (gruppering). Princippet går ud på, at en enhed, en videnskabelig medarbejder, eller en studerende normalt kun kan have sin styrelsesmæssige tilknytning til et universitet ét sted. Man kan således ikke have enheder eller personer, der ikke er tilknyttet noget institut eller anden enhed under et hovedområde. Har en videnskabelig medarbejder tilknytning til flere hovedområder, f. eks. som amanuensis et sted, som lektor et andet, kan han normalt kun stemme og lade sig vælge et sted. Det samme må antages at gælde for studerende, jfr. nedenfor om »grupperingsprincip« p. 66 og »option« p. 68.

INSTITUTTER

§ 9. *Det enkelte fagområdes 1) forskningsvirksomhed drives inden for et institut. 2) De til instituttet knyttede viden-*

skabelige medarbejdere varetager tillige undervisningen 3) inden for det pågældende fagområde, og instituttets lokaler og udstyr står til rådighed for undervisningen i fornødent omfang. 4)

Stk. 2. Instituttets øverste organ er institutrådet, 5) der består af samtlige instituttets heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og deltidsansatte lektorer 6) samt repræsentanter for det øvrige personale 7) og de studerende, der deltager i den undervisning, som varetages af instituttet. 8) Fakultets- eller fagrådet fastsætter efter retningslinier fastlagt af konsistorium de nærmere regler om det øvrige personale og de studerendes repræsentation. 9)

Stk. 3. Institutrådet vælger efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, en bestyrer eller en bestyrelse, der repræsenterer instituttet udadtil og er ansvarlig for instituttets daglige ledelse. 10) 11).

Stk. 4. Konsistorium godkender efter indstilling fra fakultets- eller fagråd oprettelse eller nedlæggelse af institutter. 12). Institutter kan med fakultets- eller fagrådets godkendelse opdeles i laboratorier 13) eller samles i centralinstitutter. 14)

1) Loven indfører begrebet »fagområde« som betegnelse for det arbejdsfelt, der dækkes af et institut, jfr. § 7, note 3 om begrebet »faggruppe« og § 8, note 1 om fagråd.

Loven definerer ikke »fagområde« i forhold til »faggruppe«, men fagområde må antages at være et snævrere begreb end faggruppe, omend forskellen ofte vil være lille, idet fagområde p. d. a. s. må være videre end begrebet »fag«.

Rent praktisk vil ordningen formentlig blive således, at fagområder, ledet af institutråd, vil blive den fremherskende struktur ved de hovedområder, hvor der er relativt store institutter med specielt udstyr og fast teknisk personale, særlig de lægevidenskabelige og naturvidenskabelige hovedområder, medens en fagrådsopdelt struktur må være rele-

vant ved de områder, hvor institutterne har en anden karakter, f. eks. ved de teologiske, samfundsvidenskabelige og humanistiske hovedområder.

2) Begrebet »institut« er ikke defineret i loven. Loven forestiller sig, jfr. herved betænkning II. p. 42, B4, en enhed af en vis størrelse, normalt en enhed med fra 10–30 videnskabelige medarbejdere. Denne størrelse skulle være praktisk for forskningsvirksomheden og kan bære et selvstændigt lokalemæssigt, udstyrmæssigt og administrativt apparat.

Det er vanskeligt at give nogen almindeligt dækkende definition. Dels er forskellene store mellem det enkelte hovedområdes institutter, dels er forskellene store fra hovedområde til hovedområde. En række institutter, særlig lægevidenskabelige og naturvidenskabelige, er præget af, at der er særligt, teknisk udstyr til rådighed. Andre institutter – dette gælder f. eks. ved de teologiske og humanistiske hovedområder – er karakteriseret ved, at de er en art specialbiblioteker, og atter andre er nærmest en samling arbejdsværelser med fælles faciliteter for de videnskabelige medarbejdere. I institutbegrebet ligger formentlig ikke andet, end at loven har fundet det praktisk – i øvrigt i overensstemmelse med en udvikling, der har været igang i en årrække – at dele et universitets forskningsaktiviteter ud på en række relevante enheder, der har en passende størrelse til at varetage forskningen inden for et bestemt fagområde. Det må påregnes, at denne udvikling vil fortsætte.

3) Heri ligger ikke nødvendigvis, at institutmedarbejdere skal undervise, men det må være en forudsætning, at undervisningen dirigeres fra et institut, hvis dette i øvrigt passer til fagområdet. Der kan tænkes institutter, der er rent eksperimenterende, der kan tænkes institutter, der er rent undervisende, og der kan tænkes en række mellemtyper.

4) Det er ret selvfølgelig, at instituttets udstyr skal stå til rådighed for dets undervisningsforpligtelser. Her kan

opstå konflikter mellem de enkelte medarbejders ønsker om selv at vælge deres forskningsopgaver og studienævnes ønsker om undervisning. De rent praktiske problemer må naturligvis løses ved aftaler, og retningslinier for løsninger må fastlægges i generelle regler.

5) Loven indfører som en nydannelse institutråd som instituttets øverste organ. Kompetenceområdet er »forskningen indenfor fagområdet«. De videnskabelige medarbejdere er »fødte« medlemmer af dette råd. Dette forudsætter, at et universitets videnskabelige medarbejdere »matrikuleres« eller registreres til et bestemt institut, jfr. § 8, note 6, og p. 66. Da der kan forekomme tilfælde, hvor der er tilknytning til flere institutter, må der m. h. t. tilhørsforhold til institutråd, forsåvidt man ønsker at opretholde princippet om, at der kun er mulighed for medlemskab af et institutråd, være adgang for den pågældende til at »optere«.

6) De videnskabelige medarbejdere, der er »fødte«, er dels de heltidsbeskæftigede, jfr. § 4, note 3, og »deltidsansatte lektorer«. Hvorfor loven her bruger dette udtryk, er ikke klart – det må formentlig forstås som »deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere«, jfr. § 7, note 4.

7) Loven bestemmer som noget nyt, at det »øvrige institutpersonale« skal have adgang til at få indvalgt repræsentanter i institutrådet. Herved er først og fremmest tænkt på det personale, der almindeligvis benævnes de »ikkevidenskabelige medarbejdere«, i første række teknisk personale, f. eks. laboranter, konservatorer, fotografer o. lign. Teknikumingeniører vil ofte høre til kredsen af videnskabelige medarbejdere og derved falde ind under den kategori, der er »fødte« medlemmer. Også kontorpersonale, bibliotekspersonale, betjente o. lign. vil falde ind under kategorien »øvrige personale«. Studerende, der er ansat ved et institut til at udføre et bestemt arbejde, kan falde ind under denne kategori. Studerende, der udfører undervisning ved et institut, og som ikke har afsluttende eksamen, må for-

mentlig repræsenteres gennem studenterrepræsentationen, jfr. note 8.

Det må fastsættes for hvert enkelt institut, i hvilket omfang det nævnte personale skal repræsenteres. Loven må opfattes således, at der normalt skal være repræsentanter for dette personale, og det må være nærliggende at lægge et »arbejdspladssynspunkt« til grund.

Loven åbner mulighed for, både at samtlige medlemmer af den nævnte kategori er med, og at ingen er med, og, som det formentlig hyppigste, at gruppen vælger et antal repræsentanter, jfr. nedenfor note 9.

8) Medens de studerende har ret til at besætte en tredjedel af pladserne i konsistorium og i fakultets- og fagråd, og i studienævnene har halvdelen af pladserne, jfr. § 10, har de i institutrådene en adgang til at blive repræsenteret med et ikke nærmere angivet antal. Ligesom for det under 7) nævnte personale gælder det, at der er alle tænkelige varianter. Der kan være institutter, hvor de studerende ikke bør være repræsenteret overhovedet, og der kan omvendt være institutter, hvor samtlige studerende bør være medlemmer, samt, og det må anses for det hyppigste, en række mellemtilfælde, hvor de skal have et antal repræsentanter. Her kan anlægges lignende »arbejdspladsmæssige« betragtninger som for det ikke-videnskabelige personale for visse studenterkategoriers vedkommende, f. eks. hovedfagsstuderende med særlige arbejdsopgaver. Det vil være naturligt at foretage en vis inddeling af de studerende i kategorier, og man kan tænke sig, at de kategorier, der har en ret nær tilknytning, får adgang til at vælge repræsentanter, medens kategorier, der har en mere »løs« tilknytning, kan blive repræsenteret gennem indirekte valg, idet det eller de interesserede studienavn kan udpege repræsentanter.

Det har været fremført, at studenterrepræsentationen i studienævnene ifølge en analogislutning fra de øvrige regler i styrelsesloven om studenterrepræsentation ikke skulle

være under en tredjedel og ikke over halvdelen. En sådan slutning er næppe berettiget.

Ligesom for de ikke-videnskabelige medarbejdere må repræsentationens omfang fastlægges for hvert enkelt institut.

9) Bestemmelsen må forstås således, at konsistorium skal fastsætte de almindelige – og meget vide – rammer for de enkelte institutters ledelser. Konsistorium kan her angive den marginale repræsentation for de forskellige grupper, og det vil være tænkeligt, at vægten fastsættes således, at gruppen af fødte medlemmer vil være halvdelen eller den absolut største, medens de to øvrige grupper, for såvidt disse skal repræsenteres, vil være på en fjerdedel hver eller nærmere sig dette tal.

10) Det må anses for praktisk altid at have en bestyrer. Hvis et institut ikke er alt for lille, vil det også være praktisk at have en bestyrelse. Om valgeregler henvises til § 11 med noter.

11) Det fastslås her, at der skal være én person – eller en kollektiv enhed – der »tegner firmaet« og har det dermed forbundne sædvanlige ansvar.

12) Reglen stemmer med den praksis, der var gældende før styrelsesloven. De bevillingsmæssige forhold vil formentlig gøre det noget vanskeligere at få oprettet nye institutter end det tidligere har været.

13) Udtrykket »laboratorier« er efter lovens tekst mindre enheder end institutter, men der er intet i vejen for, at enheder, der hedder laboratorier, kan være institutter i styrelseslovens forstand. Det er uklart, hvad der sker med de enheder, der udskilles fra et institut som selvstændige laboratorier, f. eks. i budgetmæssig henseende. Loven giver ingen regler herom. Det må antages, at også »laboratorier« skal have en ledelse, men loven giver ingen anvisning på dennes sammensætning.

14) Medens der ved opdeling i laboratorier sker en spredning, angives den modsatte tendens, hvis der bliver tale om samling i »centralinstitutter«. Loven giver ej heller her nogen

anvisning på ledelsesformen, men det må antages, at der må oprettes et »centralinstitutråd«. En samling i større enheder under betegnelsen centralinstitutter kan være praktisk. Det må her erindres, at man kommer meget tæt på fagråd, og er der tale om fagråd, er man bundet af disses sammensætning efter § 8, medens loven ikke fastsætter bestemmelser for sammensætning af ledelsesorganer for centralinstitutter.

STUDIENÆVN

§ 10. Der nedsættes under hvert hovedområde eller faggruppe studienævn 1) for hovedområdet eller faggruppen som helhed, for linier eller for enkelte fag eller for dele af fag. 2) Nærmere regler herom fastsættes af konsistorium. 3).

Stk. 2. Hvert studienævn består af et lige stort antal lærere og studerende 4), der vælges af henholdsvis de lærere, der underviser, 5) og de studerende, der studerer inden for det pågældende studienævns område, 6).

Stk. 3. Studienævnene træffer efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, afgørelse i sager vedrørende studiernes indhold, 7) undervisningens tilrettelæggelse 8) og afholdelse af eksaminer. 9).

Stk. 4. Studienævnene træffer efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, endvidere afgørelse om ansættelse af undervisningsassistenter, instruktører og tilsvarende lærere 10) og skal udtale sig om oprettelse og nedlæggelse af andre lærerstillinger 11) samt om de pædagogiske kvalifikationer hos ansøgere til disse stillinger. 12).

Stk. 5. Andre sager, der vedrører undervisningen under et studienævns område, skal forelægges nævnet til udtalelse, inden sagen afgøres. 13).

1) Studienævn er lovens mest vidtgående nydannelse. Tilsvarende organer har været kendt før styrelsesloven, sommetider under betegnelsen undervisningsudvalg. Nu indføres de som noget obligatorisk, og de får selvstændig kompetence på vigtige områder, jfr. nedenfor note 9-12.

2) Studienævn kan dække et hovedområde som helhed, hvilket kan være praktisk ved små, homogene områder, som f. eks. teologi, de kan dække en faggruppe, svarende til et fagråds område, og de kan ved de store, heterogene områder dække enkelte fag eller linier og betegnes i så fald normalt fag- eller linienævn. Ved disse områder vil der udover fag- og linienævnene normalt være et samlende eller koordinerende nævn for hele hovedområdet eller del af dette. Dette udelukkes i hvert fald ikke af loven.

Det har i denne forbindelse været fremhævet, at der udover den koordinerende virksomhed, et sådant nævn kunne udøve, også kunne være anledning til at lade det virke som en art rekursinstans for de enkelte fag- eller linienævne. Af ministerens svar på et af folketingsudvalget stillet spørgsmål om kompetenceforholdet mellem studienævn på den ene side og fakultetsråd på den anden side (FU p. 11) fremgår, at det er ministerens opfattelse, at fakultets- eller fagrådet er overinstans i tilfælde, hvor der ikke kan opnås flertal for en afgørelse i studienævnet, og hvor studienævnet derfor (fremhævet her) vedtager at henskyde afgørelsen til rådet.

I de før styrelsesloven gældende studienævnsregler var der visse steder en bestemmelse om, at et forslag bortfaldt i tilfælde af stemmelighed. Dette og andre tvivlsspørgsmål bør løses ved de generelle studienævnsbestemmelser, der skal udfærdiges i henhold til loven. Visse steder har man ikke oprettet fagnævn, men har ordnet sig således, at der til behandling af sager, der vedrører et bestemt fag, i nævnet indtræder to repræsentanter – 1 lærer og 1 student – for det pågældende fag.

3) Konsistorium må formelt kunne bestemme, at et fag ikke skal have eget studienævn, men f. eks. skal have sine »studienævnsmæssige interesser« varetaget gennem et for hovedområdet oprettet fælles studienævn.

Undervisningsministeriets cirkulære af 13. august 1970 bestemmer, at de før styrelsesloven nedsatte studienævn

fungerer videre, indtil nye er valgt, og det bestemmes dernæst, at nye studienævne kan oprettes, såfremt dette må anses for nødvendigt.

4) Stk. 2 fastslår det såkaldt »paritetiske princip«, nemlig lige mange lærere og studerende. Studienævnsområdet er således det område, hvor studenterindflydelsen er størst, nemlig 50 %.

5) I studienævne skal dels indvælges lærere, dels studenter.

Lærerne skal være medarbejdere, der underviser inden for det pågældende studienævns område. Medens loven ellers overalt – bortset fra institutreglen i § 9, hvor der tales om »deltidsansatte lektorer«, bruger udtrykket »videnskabelige medarbejdere og lærere« i modsætning til studerende, bruger § 10 udtrykket »lærere«. Herved understreges det naturlige »modsætningsforhold«, der i visse situationer er mellem universitetsmedarbejdere og studerende, f. eks. ved eksaminationer og karaktergivning, et område, der netop er henlagt til studienævne. Det paritetiske princip er set i relation til dette modsætningsforhold særdeles konsekvent.

Lærere, der underviser, må forstås som lærere, der er antaget til undervisning inden for det pågældende område. Om den pågældende rent konkret underviser, eksempelvis fordi vedkommende har opnået undervisningsfritagelse i et bestemt semester, er ikke afgørende.

Det er et uafklaret spørgsmål, om de såkaldte »studentertilærere« falder ind under udtrykket »lærere« i § 10. Som det er nævnt ovenfor (§ 7, note 4) har man ved Københavns Universitet stillet et særligt kvalifikationskrav til deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere som betingelse for valgbarhed til fakultetsråd. Dette krav er rejst for at undgå, at studienævne senere blev overvejende studenterdominerede ved de fag, hvor antallet af »studentertilærere« var særlig stort. Fra studenterside protesteredes kraftigt herimod. Noget kan tyde på, at dette krav vil

blive opretholdt, når reglerne for valg af lærerrepræsentanter til studienævne endeligt skal fastsættes.

6) Også denne regel er udtryk for det samme »grupperingsprincip«, der går igen overalt i styrelsesloven – valgret og valgbarhed udøves principielt kun et sted af flere mulige tilknytningssteder. Udtrykket »det pågældende studienævns område« er ikke noget éntydigt begreb, jfr. § 10, stk. 1, idet et nævn kan dække et helt hovedområde, et fagråds område, en samling af fag, der udgør en »linie« eller et enkelt fag. Ved udformningen af de nærmere valgeregler for studienævne vil det være nødvendigt, at der for hvert nævn udarbejdes lister over de studerende, der er valgbare og valgberettigede. Det må formodes, at der, i lighed med, hvad der kommer til at gælde for valgret og valgbarhed til institutråd, må blive regler om option for de tilfælde, hvor en studerende har tilknytning til flere »studienævnsområder«.

7) § 10, stk. 3, beskriver områder, hvor studienævne har selvstændig kompetence. »Studiernes indhold« vil bl. a. sige, at studieplaner lægges af studienævne, og at studieordningen kan ændres efter bestemmelse af studienævne. Studienævne er her naturligvis som overalt bundet af i øvrigt gældende regler – f. eks. kan de ikke bestemme noget vedrørende lægevidenskabelige studier, der er i strid med lægelovgivning o. lign.

8) Heri må bl. a. ligge, at det er studienævne, der udarbejder skemaer og lægger timeplaner – studienævnes ret er kort beskrevet således, at studienævne er »rekvirenter« af undervisning, idet nævne hos institutrådene »bestiller« en nærmere angivet undervisning. Herved vil der let kunne opstå konflikter mellem studienavn og institutråd. Loven giver ingen anvisning på, hvordan sådanne kompetencestridigheder skal løses, og der anvises ikke nogen intern rekursinstans. Loven udelukker formentlig ikke, at det i de administrative bestemmelser, ministeren skal udfærdige efter indstilling, f. eks. bestemmes,

at visse konflikter skal afgøres af fakultetsrådet – eventuelt kan man tænke sig særlige udvalg nedsat til dette formål.

Studienævnene må antages at have adgang til at kontrollere studieforløbene – f. eks. at undervisningen har det nødvendige omfang, og at denne er tilstrækkelig relevant.

9) Studienævnene kan ikke afskaffe eksamen, men kan vedtage ændringer i en gældende eksamensordning. Endvidere må afgørelser vedrørende dispensationsansøgninger efter denne bestemmelse ligge hos studienævnene. Studienævnsvedtager af ændringer i bestående eksamensordninger må være af generel art, idet studienævnenes kompetence, f. eks. ved ændret dispensationspraksis ikke kan bruges til at godkende »individuelle studieforløb«.

10) Denne bestemmelse tillægger studienævnene ansættelsesret i stillinger, der er beregnet på mere elementær undervisning. Tilsvarende lærere omfatter bl. a. manduktører.

Bestemmelsen betyder ikke, at studienævn kan foretage ansættelser uden at have bevillingsmæssig hjemmel hertil. Loven siger intet om, hvorvidt studienævnene i øvrigt er stillet i budgetmæssig henseende, men bestemmelsen må bl. a. betyde, at studienævnene kan stille forslag om bevilling af stillinger inden for de nævnte kategorier, og da der herved kan opstå konflikter, f. eks. med institutråd, der har »konkurrerende« bevillingsønsker, vil det være naturligt, om man i de nærmere regler fastsætter retningslinier for løsningen af sådanne konflikter. I øvrigt må det antages, at et hovedområdes budget- og forretningsudvalg ikke kan »undertrykke« et studienævns bevillingsønsker, men er forpligtet til at lade det gå med videre til konsistoriums budget- og forretningsudvalg og derfra til ministeriet.

Studienævnene må antages at have pligt til at sikre sig, at de personer, der ansættes, har de fornødne faglige kvalifikationer.

11) Drejer det sig om oprettelse og nedlæggelse af »andre

lærerstillinger«, har studienævnene ret til at udtale sig, altså høringsret. »Andre lærerstillinger« omfatter alle andre stillinger end de i note 10) omhandlede, hvor det kan pålægges indehaveren at udøve undervisning, derunder professorater. Dette betyder bl. a., at man f. eks. for studienævn skal forelægge indhold af opslag om ledige professorater.

Det er tvivlsomt, hvad der ligger i denne høringsret, når det f. eks. drejer sig om besættelse af et ledigblevet professorat. Har et fagkyndigt udvalg til et fakultetsråd indstillet en kandidat, og har det pågældende studienævn ønsket det pågældende professorats område ændret, således at det, hvis nævnet skulle følges, burde besættes med en anden kandidat, foreligger en konfliktsituation, der formentlig vil opstå fra tid til anden. Også sådanne forhold må søges løst gennem de bestemmelser, der skal fastsættes af undervisningsministeren.

12) Hensigten med denne regel er naturligvis at undgå, at der som lærere ansættes personer, der ikke forstår sig på at undervise. Rent praktisk vil det være meget vanskeligt at administrere bestemmelsen. Hvis man skal følge en studienævnsindstilling og undlade at ansætte en ansøger, om hvem det enten foreligger oplyst, at han er en dårlig pædagog, eller for hvis vedkommende man ikke kan sige tilstrækkeligt, f. eks. fordi vedkommende ikke har tilstrækkelig undervisningserfaring, kan bestemmelsen komme til at betyde, at et universitet i en given situation vil gå glip af en forskningsindsats af betydning.

Det vil vel være nærliggende at praktisere bestemmelsen således, at hvis stillingens hovedvægt må antages at ligge på det undervisningsmæssige, må der være formodning for, at ansættelse ikke foretages, hvis studienævns erklæringen er negativ, ligger stillingens hovedvægt på forskning, kan der ikke være nogen forhåndsformodning for at følge nævnsvedtalelsen, hvis den er negativ.

13) Som eksempler kan nævnes spørgsmål om fastlæggelse

af generelle studieegnethedskriterier som betingelser for offentlig studiestøtte, immatrikulationssager (dispensationer) samt erklæringer til brug for et universitets centrale studievejledningsfunktion.

VALGREGLER m. v.

§ 11. *Regler om valg af medlemmer til universitetsorganerne 1) fastsættes af undervisningsministeren. 2)*

Stk. 2. *Anvendes listeopstilling 3) af kandidater til poster i universitetsorganerne 4), fordeles posterne efter reglerne om forholdstalsvalg. 5) 6).*

Stk. 3. *Universitetet stiller lokaler og kontorassistance til rådighed for de valgte repræsentanter i universitetsorganerne 7) efter regler fastsat af undervisningsministeren. 8)*

1) »Universitetsorganerne« er et universitets styrende organer således som opregnet i § 3, nemlig konsistorium, fakultetsråd, fagråd, institutråd og studienævn, altså de kollegiale organer.

Reglerne for valg af rektor og prorektor fastsættes ikke af undervisningsministeren, jfr. § 4, stk. 1, 4. pkt., men af det enkelte universitets konsistorium.

2) Reglerne fastsættes efter indstilling fra det enkelte universitet. De regler, der indtil nu har været fastsat til den første etablering af de nye organer efter loven, har været af midlertidig karakter, jfr. f. eks. cirkulære af 25. august 1970 om valg af repræsentanter til fakultets-, fag- og sektionsråd ved Københavns Universitet i efteråret 1970.

3) Lovens udtryk »Anvendes listeopstilling...« kunne læses således, at det enkelte universitet træffer beslutning om listeopstilling eller ej, idet listeopstilling er det »magiske ord«, der »udløser« forholdstalsvalgmåden. Ifølge F. U. (p. 2 f. n. og p. 3 f. o.) har ministeren været af den opfattelse, at når man ændrede lovforslaget i overensstemmelse med studenternes ønsker og også lod valget af studenterrepræsentanterne foregå ved direkte valg, måtte der gennem

forholdstalsvalgmåden sikres en rimelig repræsentation for de forskellige synspunkter, som måtte findes blandt de studerende og lærere.

Ministeren kan bestemme, at der skal anvendes listeopstilling og dermed anordne forholdstalsvalg, jfr. nedenfor note 5).

4) Udtrykket »poster i universitetsorganerne« dækker i hvert fald de tilfælde, hvor der er tale om »nyetablering« af de kollegiale organer, således helt klart de første valg efter styrelsesloven, hvor de gamle konsistorier og fakulteter skulle afløses af de nye, i modsætning til tidligere, gennem valg etablerede organer. Det må endvidere antages, at forholdstalsvalg skal anvendes, når et universitetsorgan skal udskiftes helt, eksempelvis et fakultetsråd efter en 3-årig funktionsperiode, hvor også de valgte repræsentanter for de heltidsbeskæftigede er på valg, og formentlig også ved den udskiftning, der finder sted en gang om året af de repræsentanter, der er valgt for et år ad gangen (deltidsbeskæftigede og studenter). Er der tale om udskiftning af et enkelt medlem i løbet af valgperioden, f. eks. en videnskabelig medarbejder, der fratræder sin stilling, må man, hvis vakanzen ikke kan udfyldes ved suppleant, antage, at den ledige plads i så tilfælde kan besættes gennem majoritetsvalg, idet man i det pågældende organs forretningsorden må kunne indsætte herpå sigtende bestemmelser.

De samme synspunkter må principielt antages at gælde valg til posterne i studienævnene. Valgreglerne for disse er endnu ikke fastsat. Det vil formentlig i mange tilfælde, navnlig til linie- og fagnævn, være upraktisk her at anordne forholdstalsvalg.

Institutrådene har en noget anden stilling, navnlig for så vidt angår repræsentationen for de ikke-videnskabeligt ansatte, hvor der formentlig ikke i samme grad som for de andre grupper i institutrådene kan være tale om »forskellige« synspunkter. Det vil formentlig også her være upraktisk at være bundet til forholdstalsvalg.

5) De regler, der hidtil har været gældende for valg til universitetsorganer efter forholdstalsvalgmåden, har bygget på den kommunale valglovs principper. Der har været krav om et bestemt antal stillere, der har været adgang til at stemme på lister eller personligt, der har været mulighed for at anmelde listeforbund, og der har i nogle af reglerne (Odense Universitet) været mulighed for at anvende sideordnet opstilling. Et af konsistorium ved Københavns Universitet nedsat udvalg, der bl. a. har haft til opgave at fremkomme med indstilling om regler for fremtidige valg af studenterrepræsentanter til styrende organer, har udarbejdet et forslag, der bygger på en kombination af majoritetsvalg og listevalg. En sådan ordning er forenelig med loven.

(Om inddeling i valggrupper se nedenfor p. 71).

6) De valg, der allerede er afholdt, har affødt en række problemer, bl. a. om valgberettigelse, jfr. således den ovenfor i note 6 til § 7 omtalte § 4 i undervisningsministeriets cirkulære af 25. august 1970, der gav anledning til en del fortolkningsproblemer. Sådanne problemer har hidtil været henlagt til særlige *valgudvalg*, der ifølge de forskellige regler endeligt har kunnet træffe en række afgørelser. Det må antages, at undervisningsministeren kan give valgudvalg bemyndigelse til at foretage en række endelige afgørelser og kan fastsætte »forældelsesfrister«.

7) Universiteternes administrative personale har dels pligt til at medvirke ved valgenes gennemførelse, dels en almindelig pligt til at bistå de personer, der vælges, i deres administrative arbejde.

8) Disse regler må eventuelt kunne indarbejdes i en nærmere instruks for administrationschefens embede.

UNIVERSITETERNES FONDS- OG LEGATMIDLER

§ 12. *Et universitet har ret til at modtage tilskud fra anden side end statskassen samt til at oprette fonde og legater for sådanne tilskudsmidler. Disse fonde og legater holdes uden*

for statskassen, og der kan alene rådes over dem af de styrelser, der er indsat af universitetet selv i overensstemmelse med de for det enkelte fond eller legat fastsatte vedtægter. 1)

1) Det har altid været fast praksis, at universiteter kunne modtage midler andetsteds fra end fra statskassen, f. eks. ved gaver og testamentariske dispositioner. § 12 fastslår, at styrelsesloven ikke tilsigter nogen ændring i denne retstilstand.

Fra studenterside har der været set med betænkelighed på, at der blev givet tilskud til forskning fra anden side, f. eks. fra fonds, oprettet af erhvervsdrivende selskaber, visse udenlandske fonds o. lign. Herunder har spørgsmålet om »kontraktforskning« også været berørt. Det har været anført, at forskning, der var således finansieret, på forhånd kunne være bundet.

Den kritik, der fra studenterside er fremført herimod, er for Københavns Universitets vedkommende imødekommet ved, at det af rektor er bestemt, at sådanne tilskud ikke kan modtages, men, at det pågældende budget- og forretningsudvalg skal have underretning herom.

ANDRE BESTEMMELSER

§ 13. *Der afholdes normalt én gang om året møder mellem repræsentanter for universiteterne og repræsentanter for offentlige institutioner, organisationer og de dele af erhvervslivet, der beskæftiger universitetsuddannede kandidater, med henblik på drøftelse af de enkelte universitetsuddannelsers indhold. 1)*

Stk. 2. *De nærmere bestemmelser om sådanne møders afholdelse fastsættes af undervisningsministeren.*

1) Denne bestemmelse er en nydannelse. Den er naturlig, som det er rimeligt, at de institutioner og virksomheder, der skal beskæftige universitetsuddannede kandidater, har

en vis formaliseret udtaleret m. h. t., hvad de pågældende skal kunne. På den anden side er universiteter ikke blot skoler, men har først og fremmest videnskabelig forskning som formål, og skal andre, derunder erhvervslivets organisationer, have medbestemmelse, kan man vel rejse det spørgsmål, hvor meget autonomien reelt betyder. Noget nærmere om, hvordan bestemmelsen vil blive praktiseret, foreligger endnu ikke.

§ 14. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler 1) for det enkelte universitets styrelse 2) samt for oprettelse og besættelse af professorater 3), tildeling af akademiske grader 4), adgangen til at studere og indstille sig til eksamen, eksamensordninger og karaktergivning. 5) 6).

1) En lang række forhold skal reguleres gennem detaljerede regler, og disse skal undervisningsministeren efter § 14 fastsætte. Kompetencen er i visse forhold af formel art, således f. eks. m. h. t. de forhold, hvor studienavn efter § 10, stk. 3, har den endelige afgørelse (studieordninger, jfr. § 10, note 7, og nedenfor p. 68).

2) For hvert af universiteterne skal udfærdiges en »individuelt« tilpasset styrelsesbekendtgørelse, der bl. a. vil fastsætte nærmere regler for de styrende organer af de forskellige kategorier, disses indbyrdes kompetenceområder m. v. En række af de regler, der – navnlig i anledning af de første valg efter loven – allerede er udfærdiget, f. eks. reglerne om konsistoriums sammensætning, antallet af medlemmer i fakultets- og fagrådene, må påregnes indarbejdet i sådanne styrelsesbekendtgørelser.

3) Indtil videre gælder m. h. t. besættelse af professorater de bestemmelser, der fandtes allerede før styrelsesloven, f. eks. kgl. anordning af 5. marts 1953 om ansættelse af professorer ved Københavns Universitet. En modernisering af disse regler må formentlig foretages.

4) Doktorgrader, licentiatgrader, tildeling af guldmedaljer m. v.

5) Loven stiller ingen særlige betingelser for at blive immatrikuleret som studerende ved et universitet. I 1936-anordningen for Københavns Universitet nævnes immatrikulation specielt som et af de anliggender, der hører under rektor. Ifølge gældende regler kan rektor dispensere fra de sædvanlige betingelser for immatrikulation. Det kan ikke antages, at der med loven er tilsigtet nogen ændring i denne retstilstand. Lovens tekst udelukker ikke ministeren fra at fastsætte regler om adgangs begrænsning.

6) Eksamensordninger og karaktergivning er eksempler på studienavnens kompetenceområde, og ministerens adgang til på disse områder at fastsætte regler må i visse tilfælde antages at være af formel art, jfr. § 10, note 9.

SÆRLIGE BESTEMMELSER

§ 15. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelserne i det omfang, som er påkrævet, for at et universitet kan indgå i et universitetscenter. 1) 2)

Stk. 2. *Undervisningsministeren kan endvidere fravige bestemmelserne, for så vidt angår det lægevidenskabelige hovedområde under hensyn til de kliniske undervisningsenheders særlige forhold. 3)*

1) Ved fremsættelsen af forslaget til »centerloven«, (lov nr. 263 af 4. juni 1970 om Københavns Universitets placering og universitetscentre) definerede ministeren et universitetscenter som et »uddannelsescenter med et bredt udbud af forskellige uddannelser på forskellige niveauer op til og med universitetsniveauet«. (Folketingstidende 1969/70 – 1644).

Centertanken optræder i uddannelsesdebatten første gang under forberedelsen af loven om Odense universitet. (Betraktning om »Det tredje universitet« (nr. 346 – 1963)).

Om centertankens udvikling henvises til »De videregående uddannelsers udbygning 1971/72 – 1975/76«, udsendt af Planlægningsrådet for de højere uddannelser i februar 1971. (Kap. III).

Bemyndigelsen til ministeren er meget vidtgående. I bemærkningerne til forslaget siges:

»Der foregår for tiden overvejelser i Planlægningsrådet for de højere uddannelser om, hvorledes universitetscentre kan opbygges organisatorisk. Sålænge disse overvejelser endnu ikke er tilendebragt, og der ikke har kunnet tages stilling til konkrete forslag fra planlægningsrådet, er det ikke muligt at angive om og i bekræftende fald, hvorledes dette lovforslags bestemmelser må ændres, hvis et universitet skal indgå i et universitetscenter. Undervisningsministeren foreslås derfor bemyndiget til i givet fald at fravige de foranstående bestemmelser i fornødent omfang«.

2) Ved lov nr. 176 af 29. april 1970 er der skabt hjemmel for en udbygning af Odense universitetscenter. »Centerloven« (nr. 263 af 4. juni 1970) giver hjemmel for oprettelse af Roskilde universitetscenter, et universitetscenter i Aalborg og senere et universitetscenter i Ribe-Esbjerg området. Nævnes må også det kommende »Biologiske center« på Nørre Fælled.

3) Bestemmelsen er indsat efter henstilling fra Københavns Universitet. Den udvidelse af den kliniske undervisning, der i 1970 gennemførtes ved inddragning i undervisningen af en række hospitalsenheder, der ikke tidligere havde været med, nødvendiggjorde en særlig organisation og særlige bestemmelser i valgreglerne, således at de personer, der efter de nye regler tilknyttedes undervisningen ved det lægevidenskabelige hovedområde, kunne sikres repræsentation. Hovedtrækkene i den ordning, der gennemførtes, var, at hovedområdet skulle styres af et overordnet fakultetsråd og 5 sektionsråd, der skulle varetage de »lokale« interesser. Sektionsrådene kan nærmest ligestilles med fagråd. Endvidere ligestilledes ved valgene til de lægeviden-

skabelige råd i efteråret 1970 ved Københavns Universitet de heltidsbeskæftigede og de deltidsbeskæftigede. Denne ligestilling gjaldt dog ikke rektorvalgene i foråret 1971. jfr. § 4, note 2.

§ 16. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for bestyrelsen af Københavns Universitets zoologiske museum. 1)

1) Denne bestemmelse er nødvendig for at skabe hjemmel til at ligestille museet med de øvrige institutter under det naturvidenskabelige hovedområde. Formelt var museet ikke undergivet det matematisk-naturvidenskabelige fakultet, idet *Museumsrådet*, der indførtes ved loven af 29. december 1862, se ad § 17, stk. 2, stod direkte under konsistorium.

§ 17. Loven træder i kraft 1. september 1970. 1)

Stk. 2. *Lov nr. 73 af 7. marts 1952 om Århus Universitet og § 2, stk. 2 og stk. 3, samt § 5, 2. pkt., i lov af 29. december 1862 om det kongelige naturhistoriske museums overgang til Københavns Universitet m. m. ophæves. 2)*

Stk. 3. *Staten overtager grunde, bygninger, inventar og samlinger, der tilhører eller er stillet til rådighed for den selvejende institution Aarhus universitet, med undtagelse af aktiver under de i § 12 nævnte fonde og legater. 3)*

Stk. 4. *Undervisningsministeren fastsætter de nærmere overgangsregler i forbindelse med lovens ikrafttræden 4). Herunder kan ministeren fravige bestemmelserne med henblik på videreførelse af forsøgsordninger, som er iværksat ved lovens ikrafttræden, og som lærere og studerende er enige om, og som tiltrædes af konsistorium. 5)*

1) Ved lovens ikrafttræden var valgreglerne til fakultetsrådene og fagrådene fastsat, mens det iøvrigt for universiteterne ikke tidsmæssigt havde været muligt at gennemføre andre af de af loven krævede foranstaltninger, f. eks. afgive

indstillinger til ministeren om fastsættelse af nærmere regler for studienævn. Se nærmere note 4.

2) Hermed ophæves »resterne« af museumsloven af 1862. Denne lovs øvrige bestemmelser er tidligere ophævet.

3) Bestemmelsen er en konsekvens af bestemmelsen i § 1, der fastslår universiteternes status som statsinstitutioner.

4) Ved undervisningsministeriets bekendtgørelse af 13. august 1970 bestemtes, at universiteternes hidtidige styrelsesorganer skulle fungere videre, indtil nye styrende organer i henhold til loven var valg. Endvidere bestemtes, at de siddende rektorer og prorektorer skulle fungere videre, og der fastsattes frister, inden hvilke valg skulle afholdes. For studienævns vedkommende bestemtes, at de før styrelsesloven oprettede studienævn skulle fungere videre, indtil valg kunne finde sted, og der åbnedes adgang til midlertidigt at oprette paritetisk sammensatte nævn, hvor udøvelsen af de i lovens § 10 nævnte funktioner gjorde dette nødvendigt. Det pålagdes endvidere de forskellige universitetsorganer, derunder ikke mindst de »gamle konsistorier« snarest at fremsætte sådanne forslag til udfyldning af lovens bestemmelser, som er forudsat i denne. Herved er naturligvis i første række tænkt på styrelsesbekendtgørelser.

For Københavns Universitets vedkommende bestemtes det specielt, at kurator skulle lede dette universitets økonomiske forvaltning, indtil en chef for den samlede administration var udnævnt.

I ministerens bemyndigelse til at fastsætte de nærmere overgangsregler må ret vidtgående beføjelser antages indeholdt, som f. eks. adgang til at godkende »flytninger« af fag fra et hovedområde til et andet og derved adgang til at godkende ret omfattende ændringer i den struktur, der måtte være gældende ved lovens ikrafttræden.

5) Før lovens vedtagelse var der fra visse sider ønsker om at loven kom til at indeholde en regel, der åbnede mulighed for, hvis der i øvrigt var enighed herom, at have

styrende organer med en anden sammensætning end lovens, f. eks. med en større repræsentation for studerende end en tredjedel – eventuelt således, at de studerende inden for et område *alle* kunne have medindflydelse. Man henviste til, at sådanne ordninger havde været praktiseret ved visse institutter. Ved Københavns Universitet var der delte meninger om værdien af sådanne forsøg. Fortalerne for en sådan bestemmelse henviste bl. a. til, at loven i det hele var en forsøgsordning.

Resultatet blev den bestemmelse, der nu findes i § 17, stk. 4, 2. pkt. Reglen må opfattes således, at sådanne ordninger skal være *anmeldt* for universitetets ledelse inden den 1. september 1970. Da sådanne forsøg i reglen drejer sig om særlige ledelsesformer for institutter, og da den almindelige »institutregel« i § 9 giver meget vide rammer for indretningen af institutternes ledelsesforhold, får reglen i § 17, stk. 4, 2. pkt., næppe større selvstændig betydning.

§ 18. *Forslag til revision af denne lov fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1972-73. 1)*

1) Heri må ligge en pligt for ministeren til enten at foreslå loven vedtaget uændret uden tidsbegrænsning, eller til at foreslå den ændret med eller uden tidsbegrænsning eller til at foreslå den forlænget uændret for en nærmere angiven periode.

Da den reform, loven tilsigter, er af meget vidtrækkende karakter, vil en meget væsentlig del af lovens gyldighedsperiode medgå til den nødvendige udfyldning. Det er derfor et spørgsmål, om en helt relevant vurdering af reformens virkninger kan foretages allerede til det i § 18 angivne tidspunkt.

III. Lovteksten uden noter.

Lov om universiteternes styrelse

§ 1. Universiteterne er statsinstitutioner, der står under tilsyn af undervisningsministeriet.

Formål

§ 2. Universiteterne har til opgave at drive forskning og meddele undervisning på videnskabeligt grundlag samt bidrage til udbredelse af kendskab til videnskabens arbejds-metoder og resultater.

Stk. 2. Universiteterne træffer selv afgørelse om den forskning, der skal drives.

Stk. 3. Universiteterne forbereder til og afholder de til dem henlagte eksaminer og prøver. Eksaminer og prøver afholdes, medmindre undervisningsministeren fastsætter andet, under medvirken af censorer, der beskikkes af undervisningsministeren eller den, han bemyndiger dertil.

Stk. 4. Universiteternes forelæsninger og mundtlige eksaminer er offentligt tilgængelige med de begrænsninger, der fastsættes af universiteterne.

Ledelse

§ 3. Et universitet ledes af en rektor i forbindelse med et konsistorium samt de ved universitetet oprettede fakultets- eller fagråd, institutråd og studienævn.

Stk. 2. Til rådighed for rektor og de i stk. 1 nævnte organer står en universitetsadministration, der ledes af en administrativt uddannet chef.

Rektor

§ 4. Rektor vælges blandt universitetets professorer af de ved universitetet heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere samt de studerendes repræsentanter i fakultets- og fagråd. Valget gælder for 3 år. Genvalg kan finde sted. Konsistorium fastsætter de nærmere regler for valgets afholdelse.

Stk. 2. Rektor repræsenterer universitetet udadtil.

Prorektor

§ 5. Prorektor vælges blandt universitetets professorer efter samme regler som rektor. Valget gælder for 2 år. Genvalg kan finde sted. Prorektor er rektors stedfortræder og bistår i øvrigt med varetagelsen af rektors opgaver.

Konsistorium

§ 6. Konsistorium består af rektor, der er formand, prorektor, dekanerne for de enkelte hovedområder, et af undervisningsministeren fastsat antal heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere, der vælges af og blandt fakultets- og fagrådernes medlemmer for 3 år ad gangen, samt et antal medlemmer valgt for et år ad gangen af og blandt de ved universitetet immatrikulerede studerende. Antallet af de studerendes repræsentanter udgør en tredjedel af konsistoriums samlede medlemstal.

Stk. 2. Konsistorium afgør alle sager, der vedrører universitetet som helhed, eller som vedrører forholdet mellem to eller flere fakulteter eller faggrupper, medmindre andet fastsættes af undervisningsministeren efter § 14.

Stk. 3. Konsistorium nedsætter et budget- og forretningsudvalg, der dels udarbejder universitetets samlede budgetforslag, dels efter konsistoriums bemyndigelse i øvrigt kan handle på dettes vegne.

Stk. 4. Konsistorium kan også i øvrigt nedsætte udvalg og henlægge sine beføjelser til disse.

Stk. 5. Administrationens chef deltager uden stemmeret i konsistoriums møder.

Fakultetsråd

§ 7. Et universitets videnskabelige forskning og undervisning kan foregå inden for følgende hovedområder: teologi, samfundsvidenskab, lægevidenskab, humaniora og naturvidenskab.

Stk. 2. Forskningen og undervisningen inden for hvert hovedområde ledes af et fakultetsråd, medmindre området opdeles i flere faggrupper efter § 8.

Stk. 3. Hvert fakultetsråd består af et antal medlemmer, valgt for 3 år ad gangen af og blandt de heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere, mindst ét medlem valgt for et år ad gangen af og blandt de deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere samt et antal medlemmer valgt for et år ad gangen af og blandt de under det pågældende hovedområde indskrevne studerende. Antallet af repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere og lærere fastsættes af undervisningsministeren. Antallet af de studerendes repræsentanter udgør en tredjedel af fakultetsrådets samlede medlemstal.

Stk. 4. Hvert fakultetsråd vælger for 3 år ad gangen blandt sine medlemmer en formand, der benævnes dekan. Fakultetsrådet vælger for 1 år ad gangen, ligeledes blandt sine medlemmer, en næstformand, der benævnes prodekan.

Stk. 5. Hvert fakultetsråd afgør alle sager, som vedrører hovedområdet som helhed, samt sager der vedrører forholdet mellem to eller flere institutter, medmindre andet fastsættes af undervisningsministeren efter § 14.

Stk. 6. Hvert fakultetsråd nedsætter et budget- og forretningsudvalg, der dels udarbejder hovedområdetets samlede budgetforslag, dels efter fakultetsrådets bemyndigelse i øvrigt kan handle på dettes vegne.

Stk. 7. Hvert fakultetsråd nedsætter fra sag til sag fagkyndige udvalg til bedømmelse af ansøgerne til videnskabelige stillinger, af videnskabelige arbejder indleveret med henblik på erhvervelse af licentiat- eller doktorgrader samt af ansøgninger om tildeling af jus docendi. De fagkyndige udvalg afgiver indstilling til fakultetsrådet.

Stk. 8. Hvert fakultetsråd kan også i øvrigt nedsætte udvalg og henlægge sine beføjelser til disse.

Fagråd

§ 8. Konsistorium kan opdele et hovedområde i to eller flere faggrupper.

Stk. 2. Forskningen og undervisningen inden for hver faggruppe ledes af et fagråd. § 7, stk. 3–8, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Fagråd inden for samme hovedområde vælger i fællesskab en dekan, der repræsenterer hovedområdet i konsistorium. Dekanen og stedfortræder for denne vælges af fagrådene for 3 år ad gangen.

Stk. 4. Der kan af konsistorium for det enkelte hovedområde nedsættes et budgetudvalg, der koordinerer budgetforslagene fra fagrådenes budget- og forretningsudvalg. Hvert fagråd vælger 3 medlemmer til hovedområdetets budgetudvalg.

Stk. 5. Intet fagråd kan være tilsluttet mere end ét hovedområde.

Institutter

§ 9. Det enkelte fagområdes forskningsvirksomhed drives inden for et institut. De til instituttet knyttede videnskabelige medarbejdere varetager tillige undervisningen inden for det pågældende fagområde, og instituttets lokaler og udstyr står til rådighed for undervisningen i fornødent omfang.

Stk. 2. Instituttets øverste organ er institutrådet, der består af samtlige instituttets heltidsbeskæftigede videnskabe-

lige medarbejdere og deltidsansatte lektorer samt repræsentanter for det øvrige personale og de studerende, der deltager i den undervisning, som varetages af instituttet. Fakultets- eller fagrådet fastsætter efter retningslinjer fastlagt af konsistorium de nærmere regler om det øvrige personales og de studerendes repræsentation.

Stk. 3. Institutrådet vælger efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, en bestyrer eller en bestyrelse, der repræsenterer instituttet udadtil og er ansvarlig for instituttets daglige ledelse.

Stk. 4. Konsistorium godkender efter indstilling fra fakultets- eller fagråd oprettelse eller nedlæggelse af institutter. Institutter kan med fakultets- eller fagrådets godkendelse opdeles i laboratorier eller samles i centralinstitutter.

Studienævn

§ 10. Der nedsættes under hvert hovedområde eller faggruppe studienævn for hovedområdet eller faggruppen som helhed, for linjer eller for enkelte fag eller dele af fag. Nærmere regler herom fastsættes af konsistorium.

Stk. 2. Hvert studienævn består af et lige stort antal lærere og studerende, der vælges af henholdsvis de lærere, der underviser, og de studerende, der studerer inden for det pågældende studienævns område.

Stk. 3. Studienævnene træffer efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, afgørelse i sager vedrørende studierne indhold, undervisningens tilrettelæggelse og afholdelse af eksaminer.

Stk. 4. Studienævnene træffer efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, endvidere afgørelse om ansættelse af undervisningsassistenter, instruktører og tilsvarende lærere og skal udtale sig om oprettelse og nedlæggelse af andre lærerstillinger samt om de pædagogiske kvalifikationer hos ansøgere til disse stillinger.

Stk. 5. Andre sager, der vedrører undervisningen under et studienævns område, skal forelægges nævnet til udtalelse, inden sagen afgøres.

Valgregler m. v.

§ 11. Regler om valg af medlemmer til universitetsorganerne fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Anvendes listeopstilling af kandidater til poster i universitetsorganerne, fordeles posterne efter reglerne om forholdstalsvalg.

Stk. 3. Universitetet stiller lokaler og kontorassistance til rådighed for de valgte repræsentanter i universitetsorganerne efter regler fastsat af undervisningsministeren.

Universiteternes fonds- og legatmidler

§ 12. Et universitet har ret til at modtage tilskud fra anden side end statskassen samt til at oprette fonde og legater for sådanne tilskudsmidler. Disse fonde og legater holdes uden for statskassen, og der kan alene rådes over dem af de styrelser, der er indsat af universitetet selv i overensstemmelse med de for det enkelte fond eller legat fastsatte vedtægter.

Andre bestemmelser

§ 13. Der afholdes normalt én gang om året møder mellem repræsentanter for universiteterne og repræsentanter for offentlige institutioner, organisationer og de dele af erhvervslivet, der beskæftiger universitetsuddannede kandidater, med henblik på drøftelse af de enkelte universitetsuddannelsers indhold.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om sådanne møders afholdelse fastsættes af undervisningsministeren.

§ 14. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler for det enkelte universitets styrelse samt for oprettelse og

besættelse af professorater, tildeling af akademiske grader, adgangen til at studere og indstille sig til eksamen, eksamensordninger og karaktergivning.

Særlige bestemmelser

§ 15. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelserne i det omfang, som er påkrævet, for at et universitet kan indgå i et universitetscenter.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan endvidere fravige bestemmelserne, for så vidt angår det lægevidenskabelige hovedområde under hensyn til de kliniske undervisningsenheders særlige forhold.

§ 16. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for bestyrelsen af Københavns universitets zoologiske museum.

§ 17. Loven træder i kraft 1. september 1970.

Stk. 2. Lov nr. 73 af 7. marts 1952 om Aarhus universitet og § 2, stk. 2 og stk. 3, samt § 5, 2. pkt., i lov af 29. december 1862 om Det kongelige Naturhistoriske Museums overgang til Københavns universitet m. m. ophæves.

Stk. 3. Staten overtager grunde, bygninger, inventar og samlinger, der tilhører eller er stillet til rådighed for den selvejende institution Aarhus universitet, med undtagelse af aktiver under de i § 12 nævnte fonde og legater.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere overgangsregler i forbindelse med lovens ikrafttræden. Herunder kan ministeren fravige bestemmelserne med henblik på videreførelse af forsøgsordninger, som er iværksat ved lovens ikrafttræden, og som lærere og studerende er enige om, og som tiltrædes af konsistorium.

§ 18. Forslag til revision af denne lov fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1972-73.

IV. Summariske kommentarer til nogle almindeligt forekommende spørgsmål.

I dette afsnit er omtalt forskellige spørgsmål, der regelmæssigt optræder i universiteternes administration. Opregningen er naturligvis langt fra udtømmende.

Af praktiske grunde sker omtalen i alfabetisk orden.

Afgørelser (møder)

Universiteternes styrende organer skal træffe afgørelser i de sager, der forelægges dem. Da de styrende organer er repræsentativt sammensatte kollegiale forsamlinger, hvor alle lovligt indvalgte medlemmer som hovedregel er ligeberettigede, skal der være adgang til debat, og dette forudsætter mundtlig forelæggelse i et *møde* med påfølgende mundtlig forhandling inden afgørelse. *Skriftlig sagsbehandling* ved en sags cirkulation mellem medlemmerne er ikke udelukket og har i øvrigt hjemmel i den før styrelsesloven gældende retstilstand. Bortset fra nødretstilfælde må skriftlig sagsbehandling forudsættes anvendt yderst sjældent. Bestemmelser herom vil kunne optages i forretningsordener for de styrende organer.

Afstemning

Er medlemmerne af et styrende organ ikke enige om en sags afgørelse, må afstemning foretages.

Medmindre andet fremgår af det pågældende organs forretningsorden, må det af flere alternativer, for hvilket der er absolut flertal, anses for vedtaget.

Bestemmelser om, at en afgørelse i visse tilfælde kun er gyldig, hvis der ved en afstemning foreligger *kvalificeret*

majoritet, vil imidlertid kunne indføres af ministeren i medfør af § 14, jfr. herved § 7, stk. 7 note 18.

Sådanne bestemmelser må også kunne vedtages af det pågældende styrende organ og optages i dettes forretningsorden.

(Om stemmelighed se nedenfor p. 69).

Appel (af styrende organers afgørelser til andre universitetsorganer).

Et universitetsorgan afgør endeligt de sager inden for dets kompetenceområde, der forelægges det. De styrende organer betegner ikke et hierarki med konsistorium øverst og derefter i nedadgående rækkefølge fakultetsråd, fagråd, institutråd og studienævn.

Da de kompetenceområder, loven tildeler de forskellige organer, ikke klart kan adskilles, må det imidlertid antages, at der i en række tilfælde kan blive tale om, at nogle styrende organer bliver en art »interne appelinstanser«.

Et anliggende, der forelægges et fakultetsråd til afgørelse som vedrørende »et hovedområde som helhed«, (§ 7, stk. 5) vil formentlig i mange tilfælde også vedrøre »universitetet som helhed« (konsistoriums afgørelse, § 6, stk. 2), hvorfor konsistorium i et sådant tilfælde reelt træffer den endelige afgørelse.

I forholdet mellem institutråd og studienævn må kompetencekonflikter og dermed ønsker om en appelinstans forudses. Et institutråds ønsker om at give en bestemt forskningsopgave prioritet frem for et studienævns »rekvisition« af en bestemt undervisning må formentlig blive en hyppigt forekommende konfliktsituation.

Sådanne spørgsmål må forudsættes løst ved de regler, ministeren skal fastsætte i medfør af § 14.

Københavns Universitet har i sin indstilling til ministeren om bekendtgørelse om ledelsesforhold m. v. for de under universitetet hørende institutter stillet forslag om, at forskellige »institutkonflikter« skal afgøres af fakultets- eller

fagrådet, hvis afgørelse skal kunne indbringes for konsistorium, der endeligt afgør konflikten. Enhver til institutrådet valgberegtiget skal kunne foretage denne appel.

Det må iøvrigt afgøres ved konkret fortolkning, hvorvidt en af et universitetsorgan truffet afgørelse kan indbringes for et andet universitetsorgan.

Om »høringsret« se nedenfor p. 66.

Om »overordnede studienævn« se nedenfor p. 68–69.

»Borgerlige ombud«

Deltagelse i et universitets styrelse er ikke alene en ret for de videnskabelige medarbejdere og lærere, men tillige en pligt, der formentlig kan karakteriseres som et »borgerligt ombud«.

Princippet er ikke undtagelsesfrit.

Til fakultets- og fagråd er kun heltidsbeskæftigede pligtige at modtage valg – deltidbeskæftigede skal udtrykkeligt erklære, at de vil lade sig vælge.

Ingen kan dernæst mod sin vilje vælges til rektor eller prorektor.

En universitetsmedarbejder, der er valgt ind i et fakultets- eller fagråd, *har pligt til at deltage i rådets møder*.

For institutråd er pligten fastslået ved selve loven, idet de videnskabelige medarbejdere er fødte medlemmer. Heri må også ligge, at de har pligt til at lade sig indvælge i en institutbestyrelse.

Tilsvarende pligt må for institutrådenes vedkommende gælde de ikke-videnskabeligt ansatte.

Tilsvarende regler må formentlig anvendes ved valg til udvalg, såvel faste som ad-hoc udvalg.

For de studerendes vedkommende kan det derimod ikke antages, at der foreligger »borgerligt ombud«.

Delegation

Udover de opgaver af budgetmæssig art, der ved loven er tillagt bestemte udvalg, (konsistoriums budget- og forretnings-

udvalg, § 6, stk. 3, fakultets- og fagrådernes tilsvarende udvalg, § 7, stk. 6, § 8, stk. 2, jfr. § 7, stk. 6) giver loven udtrykkeligt konsistorium og fakultets- og fagrådene ret til til udvalg, permanente eller ad-hoc udvalg, at *delegere* visse opgaver.

Udvalgenes afgørelser må i så fald være endelige. Om sådanne afgørelser kan »appelleres internt« må afgøres efter samme retningslinier, som hvis afgørelsen var truffet af det »delegerende« organ.

Det må antages, at såvel institutråd som studienævn har samme adgang til at delegere opgaver til udvalg som de øvrige styrende organer.

Om udvalgs sammensætning se nedenfor p. 65 om forholdsmæssig repræsentation.

Ekstraordinært medlemsskab

I visse tilfælde kan et styrende organ suppleres med et ikke-valgt medlem.

Dette gælder således udefra kommende medlemmer af fagkyndige udvalg til bedømmelse af ansøgere til professorater og doktordisputater m. v., idet sådanne udvalgsmedlemmer for den pågældende sags behandling er ganske lige-stillede med de valgte medlemmer af det pågældende organ, derunder stemmeberettigede vedrørende den pågældende sag.

Det må antages, at et fakultets- eller fagråds beslutninger om et professorats besættelse eller antagelse eller forkastelse af en doktordisputats vil være ugyldig, hvis det pågældende »ekstraordinære« medlem ikke er indkaldt til det møde, hvor sagen skal behandles.

Fagkyndige udvalg

I de »fagkyndige udvalg«, der i henhold til § 7, stk. 7, skal nedsættes af fakultetsrådene, bl. a. til bedømmelse af ansøgere til professorater og doktordisputater, kan kun indvælges personer, der er »fagkyndige«. Dette betyder, at stu-

dentermedlemmerne af det pågældende råd *ikke* kan indvælges.

Medlemmerne af sådanne udvalg skal udpeges blandt de pågældende råds egne medlemmer, medmindre fornøden fagkundskab ikke findes, i hvilke tilfælde rådet kan suppleres med fagkyndige udefra.

Da der indtil nu ikke er foretaget anden ændring i de for besættelse af professorater og for doktordisputater allerede før styrelsesloven gældende bestemmelser end rent sproglige, må det antages, at mindst et medlem af et sådant udvalg skal være valgt medlem af det pågældende råd.

Medens studentermedlemmerne af rådet ikke kan indvælges i det fagkyndige udvalg, deltager de derimod i afgørelsen om, hvorvidt det fagkyndige udvalgs indstilling skal antages eller forkastes, jfr. om kvalificeret majoritet § 7, note 18.

Forholdsmæssig repræsentation (i udvalg)

Som de studerende efter loven har krav på at besætte en tredjedel af pladserne i konsistorium og fakultets- og fagråd, må det antages, at de har krav på tilsvarende forholdsmæssig repræsentation i de udvalg, der nedsættes af de pågældende organer, FU p. 1, sp. 2. Undtagelsen er fagkyndige udvalg, jfr. herom foran.

Princippet gælder både udvalg, der har besluttende kompetence og udvalg, der kun har indstillingsret. I udvalg, der har besluttende kompetence, kan kun indvælges personer, der i forvejen er medlemmer af det råd, der nedsætter udvalget, hvorimod der i udvalg, der skal afgive indstilling, men ikke træffe beslutning, kan indvælges ikke medlemmer, jfr. undervisningsministeriets skrivelse af 17. februar 1971.

Forretningsordener

Som led i styrelseslovens udflydning må der udfærdiges forretningsordener for de styrende organer, indeholdende så-

danne bestemmelser, som sædvanligt optages i forretningsordener, f. eks. om frist for indkaldelse til møder, fastsættelse af endelig dagsorden, afstemningsregler, quorum, betingelser for suppleanternes indtræden, optagelse af referat, tavshedspligt i visse anliggender, jfr. p. 70. Om offentlighed, jfr. p. 68. Se endvidere nedenfor om ugyldighed p. 70.

Grupperingsprincip

Dette udtryk er anvendt som betegnelse for det af loven gennemførte princip, at enhver »universitetsenhed« og enhver universitetsmedarbejder skal have et ganske bestemt tilhørsforhold, der er bestemt efter faglige kriterier. Klarest er princippet udtrykt i lovens § 8, stk. 5, der fastslår, at intet fagråd kan være tilsluttet mere end et hovedområde. For fakultets- og fagrådene er det bestemt, at kun de under hovedområdet ansatte kan vælge og vælges, og kun de under det pågældende hovedområde indskrevne studerende kan vælge og vælges. De under hovedområdet ansatte »lærere« kan kun stemme på deres kolleger, og de studerende kan kun stemme på deres »studiekammerater«.

Samme principper gælder for institutråd og studienævn.

Loven må forstås således, at enhver medarbejder skal »registreres« eller »matrikuleres« til et bestemt institut under et bestemt hovedområde, og det samme skal ske med institutterne.

Undtagelser fra princippet er konsistorium, hvor samtlige studerende udgør vælgermassen, og hvor f. eks. en fysikstuderende kan stemme på en litteraturstuderende, og hvor de øvrige medlemmer for nogles vedkommende er fødte medlemmer. Undtagelse er endvidere rektorvalget.

Se nærmere nedenfor om valggrupper p. 71.

Se endvidere om option nedenfor p. 68.

Høringsret

Ved § 10, stk. 4 og 5, er der på områder, hvor studienævn ikke har selvstændig kompetence, tillagt disse høringsret.

Derudover indeholder loven ingen bestemmelser om høringsret.

En høringsret for fakultets- og fagråd må imidlertid antages for afgørelser, truffet inden for studienævnenes kompetenceområde, i hvert fald for afgørelser af almen karakter, f. eks. ændringer i en gældende studieordning. Tilsvarende høringsret må formentlig også gælde visse institutrådsafgørelser.

Konsistorium må endvidere have en almindelig adgang til at udtale sig og kan, uanset om det måtte være kompetent, altid vedlægge sin erklæring ved en sags fremsendelse til undervisningsministeren. Rent praktisk betyder dette, at en sag fra studienævn gennem vedkommende fakultets- eller fagråd og/eller institutråd må fremsendes til rektor, der må tage stilling til formen for sagens forelæggelse for konsistorium.

Integrationsprincippet

Loven gennemfører integrationsprincippet, d.v.s. lige rettigheder for et universitets medarbejdere. Princippet er ikke undtagelsesfrit, idet de heltidsbeskæftigede medarbejdere har større rettigheder end de deltidsbeskæftigede, jfr. § 4, note 5, og § 7, note 4.

I det omfang, de ikke-videnskabeligt ansatte gennem valgte repræsentanter er medlemmer af institutrådene, er disse m. h. t. rettigheder og pligter i kraft af medlemskabet ligestillede med institutrådernes fødte medlemmer.

Observatørstatus

Dette spørgsmål har navnlig været fremme i forbindelse med studenterrådernes faktiske stilling efter lovens ikrafttræden. I »observatørstatus« ligger en ret til at deltage i møder og udtale sig om de forhandlede anliggender, men naturligvis ikke nogen ret til at tage del i afstemninger. Spørgsmålet har også været rejst af det administrative per-

sonale, jfr. § 6, note 11. Noget samlet resultat foreligger endnu ikke.

Offentlighed

Møder i universitetsorganerne er ikke åbne for offentligheden, men de pågældende organer må, i det omfang andre regler ikke er til hinder herfor, kunne træffe beslutning om, at et møde helt eller delvis skal være åbent. Problemerne om offentlighed er indtil nu uafklarede og må forudsættes løst gennem særlige bestemmelser. Det må erindres, at sager »af personlig art« – f. eks. om ansættelser, tildeling af grader m. v., udgør en meget stor del af det stof, der behandles på møderne i de styrende organer. Hensynet til de pågældende må formentlig bevirke, at sådanne sager kun behandles i møder, hvori kun deltager medlemmer og eventuelle observatører. Om tavshedspligt se nedenfor p. 70.

Option

Grupperingsprincippet medfører for universitetsmedarbejdernes vedkommende, at et bestemt tilknytningsforhold må registreres, bl. a. af hensyn til valgret og valgbarhed.

Da det ikke er ualmindeligt, at universitetsmedarbejdere har tilknytning flere steder, (amanuensis ved et hovedområde, lektor ved et andet) har de pågældende ret til at »optere« for en af flere mulige tilknytninger ved optagelse på valgliste, idet man kun kan stemme og vælges et sted.

Samme forhold foreligger for de studerendes vedkommende.

De fremtidige ordninger vil formentlig blive således, at et universitetsorgan (f. eks. et permanent valgudvalg) træffer bestemmelse om placeringen, hvis de pågældende ikke selv benytter sig af optionsadgangen.

Overordnede studienævn

Studienævnenes selvstændige kompetenceområde, jfr. § 10, stk. 3, er meget omfattende, og konflikter mellem studie-

nævn inden for samme hovedområde kan meget vel tænkes, ligesom der kan opstå konflikter mellem studienævn og fakultets- eller fagråd eller mellem studienævn og institutråd. Det er derfor naturligt, at det spørgsmål af og til rejses, om studienævnsafgørelser kan omgøres af andre universitetsorganer (konsistorium, fakultets- eller fagråd), eller om man kan løse disse spørgsmål ved at »udfylde« lovens bestemmelser med regler om »overordnede studienævn«, der skal fungere som en art appellinstans for afgørelser, truffet inden for studienævnenes selvstændige kompetenceområde, jfr. herved § 10, note 2.

Loven indeholder på grund af organernes forskellige sammensætning, (1/3 i konsistorium og fakultets- og fagråd, 50 % i studienævn og en endnu ukendt størrelse i institutråd) formentlig ikke hjemmel til hverken at gøre fakultets- og fagråd med videre adgang til at gå til konsistorium til rekursinstanser eller til at indføre paritetisk sammensatte, overordnede studienævn.

De nævnte problemer kan formentlig kun løses ad forhandlingsvejen.

Registrering, se grupperingsprincip, p. 66.

Stemmelighed

Medens der utvivlsomt i forretningsordener for konsistorium og fakultets- og fagråd kan indsættes bestemmelser om, at formandens stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed, kan det samme på grund af det paritetiske princip, (jfr. § 10, note 3 og 4), ikke antages for studienævnenes vedkommende.

I studienævnene må stemmelighed da føre til, at det pågældende forslag bortfalder. Spørgsmål i forbindelse med stemmelighed må forudsættes løst ved de generelle studienævnsregler.

Studenterrepræsentanter, tilbud om repræsentation

De studerendes adgang til at blive indvalgt i de styrende or-

ganer er efter ministerens fortolkning af loven et tilbud om repræsentation. Modtages dette tilbud ikke, fordi de studerende ikke vil opstille til valg, og de forskellige styrende organer således ikke opnår den forudsatte størrelse, kan disse således alligevel fungere som gyldigt valgte organer.

Studenterråd

Loven indeholder ingen almindelig bestemmelse om studenterråd. I det oprindelige forslag fandtes (lovforslagets § 11) en bestemmelse, der tillagde studenterråd status som de studerendes officielle repræsentation.

Loven udelukker naturligvis ikke, at der i de enkelte styrelsesbekendtgørelser indsættes almindelige bestemmelser om studenterråd og disses status.

Tavshedspligt

En række sager, der behandles af de styrende organer, er som nævnt af personlig art, f. eks. ansættelsessager.

Selv uden udtrykkelig bestemmelse herom må det antages, at der i hvert fald for sådanne sagers vedkommende er tavshedspligt for de i det pågældende møde deltagende. Også for andre sagers vedkommende kan det være rimeligt at antage tavshedspligt, og bestemmelser herom må indføres i de forskellige forretningsordener.

Ugyldighed

En af en universitetsmyndighed truffet afgørelse kan naturligvis – som enhver af en forvaltningsmyndighed truffet afgørelse – være behæftet med sådanne mangler, at afgørelsen kan anfægtes. Det må afgøres efter almindelige regler, hvilken virkning en eventuel mangel vil få.

Her skal blot peges på, at der i mange tilfælde vil foreligge mangler, der næppe kan have ugyldighedsvirkning, selv om de kan godtgøres, f. eks. det af og til rejste spørgsmål om »speciel inhabilitet« hos et medlem af et fagkyndigt udvalg.

Endvidere vil en konstateret mangel ofte kunne afhjælpes, f. eks. hvis det konstateres, at en foretagen afstemning er behæftet med fejl, idet man da formentlig blot kan foretage ny afstemning.

Det må afgøres ved konkret fortolkning af de forskellige forretningsordeners bestemmelser, hvorvidt en tilsidesættelse medfører ugyldighed. Som eksempel på sådanne bestemmelser kan anføres manglende iagttagelse af krav om quorum.

Valggrupper

Ved de valg, der har været afholdt efter lovens ikrafttræden såvel af repræsentanter for videnskabelige medarbejdere som af studenter til fakultets- og fagråd har man foretaget opdeling i en række *repræsentationsområder* på grundlag af hovedområdeopdeling, opdeling i fagområder og sondringen mellem heltids- og deltidsbeskæftigede.

Ved de større områder har man derudover foretaget en fordeling af de repræsentanter, der skulle vælges, mellem forskellige grupper af vælgere, (*valggrupper*).

Ved dette system, der kan virke kompliceret, sikrer man, at de forskellige faglige interesser alle får en rimelig chance for indflydelse, og man modvirker en tendens for »store« fag til at »knuse« små fag.

Det her nævnte system er i god overensstemmelse med styrelseslovens oven for p. 66 omtalte »grupperingsprincip«.

V. Sagregister og forkortelser.

1. SAGREGISTER

(Hvor § ikke er anført, gælder henvisningerne sidetal.)

A.

Adgangsbegrænsning, 49,
ad hoc udvalg, 29, 30
administration, § 3, § 11, 14-15
46
administrationschef, § 3, 12, 15,
19, 23, 46
afdelingsledere, 17
afgørelser,
- fakultets-fagråd, konsistorium
61-63, 63-64
- institutråd (tillige 68-69)
afskedigelse, 13
akademiingeniører, 17
akademiske anliggender, 13
akademisk disciplin, 22
akademisk lærerforsamling, 16
akademiske udvalg, se fag-
kyndige udvalg
Almanakprivilegiet, 14
amanuenser, 17, 29
amanuensvikarer, 17
ansvar
- administrationschef, 15
- institutbestyrer, 37
- rektor, 13
ansættelse, (studienævn) § 10,
43

appel,

- de kollegiale organers afgørelser, 62
- (særligt om studienævnsafgørelser, 68-69)
autonomi, § 2, 48

B.

Bedømmelsesudvalg, se fagkyndige udvalg
betjente, se ikke-videnskabeligt ansatte
bibliotekspersonale, se ikke-videnskabeligt ansatte
biologisk center, 50
borgerlige ombud, 63
budget- og forretningsudvalg
- konsistorium, § 6, 19, 22
- fakultetsråd, § 7, 22, 25, 28
budgetudvalg, fælles § 8, 32

D.

Dekan, § 6, § 7, § 8, 24, 27, 31
delegation, 63
deling af institutter, 33
deltidsansatte lektorer, § 9, 33,
35
deltidsansatte videnskabelige medarbejdere og lærere, § 7,
26, 27
direkte valg, 20
dispensationer, 42
docenter, 17
doktorgrader, 25, 48

E.

eksamen, 11, 42
eksamens afholdelse, 11, 38
eksamensordninger, 38, 42
ekstraordinært medlemsskab, 64
eneret, professorers, 17
enstrengede administrationsprincip, 13

F.

fag, 33
faggruppe, 26, 30, 33
fagkyndige udvalg, § 7, 25, 28,
29, 30
fagnævn, 38, 41
faglig kvalifikation, 42
fagområde, § 8, 33
fagråd, § 8, 12, 14, 30, 38
fakultet, (se hovedområde)
fakultetsråd, § 7, 12, 14, 24
flertal, 61
flytning af fag, 22
fonds, 12, 46
forelæsninger, § 2, 11, 12
forholdsmæssig repræsentation,
65
forholdstalsvalg, § 11, 44, 45
forretningsorden, 65-66
forskerstipendiater, 17
forskning, 11
forskningsfrihed, § 2, 11, 48
forsøgsordninger, § 17, 52, 53
fælles budgetudvalg, § 8, 32
fælles dekan, § 8, 32
fødte medlemmer,
- konsistorium, § 6, 20, 32
- institutråd, § 9, 35

G.

Gaver, 47
grader, akademiske, § 7, 28-30

gratis adgang til forelæsninger,
11, 12
grupperingsprincip, § 8, 32, 40,
41, 66
gruppeinddeling,
se valggrupper
guldmaljer, 48

H.

Heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere, § 6, 16, 17
honorarlønnede professorer, lægevid. hovedområde,
16, 17
hovedfagsstuderende, 36
hovedområde, § 7, 24-26
høringsret, konsistorium 22
høringsret, fakultetsråd, 28
- studienævn, § 10, 43

I.

ikke-videnskabeligt ansatte,
§ 9, 35, 36
immatrikulation, 44, 49
indberetningspligt
(administrationschefen), 15
indirekte valg, 20
individuelle studieforløb, 42
institut, § 9, 35
institutbestyrelse, § 9, 33, 37
institutbestyrer, § 9, 33, 37
institutmedarbejdere, se ikke-videnskabeligt ansatte og »øvrige personale«
institutråd, § 9, 12, 14, 33, 35
institutudstyr, § 9, 33, 34, 35
instruktører, 17
integration, 17, 67

J.
jus docendi, § 7, 25, 29

K.
kandidatinstruktører, 17
kandidatstipendiater, 17
klager, 13
kliniske undervisningsenheder, 50
kollegiale organer, § 3, §§ 6-10 med noter
kompetence,
– fakultetsråd, § 7, 25, 28
kompetence, institutråd, § 9, 33
– konsistorium, § 6, 19
– studienævn, § 10, 41, 42
konsistorialer, antal, 20-21
konsistorium, § 6, 19-24
kontorpersonale, se ikke videnskabeligt ansatte
kontraktforskning, 47, 52
kurator, 13, 14
kurser, 12
kvalificeret majoritet, 29
kvalifikationskrav, 18, 26
Københavns universitet, 10, 15, 20, 25, 29, 31, 47, 49, 50, 51, 52

L.
laboratorier, § 9, 33, 37
laboranter, se ikke videnskabeligt ansatte
legater, § 12, 46
lektorer, 26, 29
licentiatstuderende,
se studenterkategorier
licentiatgrad, 25, 48
linier, 38
linienævn, 38, 41
listeforbund, 46

listeopstilling, § 11, 44, 46
listevalg, § 11, 18, 44, 46
lægevidenskabelige hovedområde, § 15, 16-17, 50
lærere
– deltidsbeskæftigede, § 7, § 9, 26, 27, 35
– heltidsbeskæftigede, § 4, § 6, § 7, 9, 17, 26, 27, 35
– ctr. studerende, 10, 40
lærerforsamlingen, 16

M.
majoritetsvalg, 45
manduktører, 26, 42
matrikulering, 35, 66
mundtlig eksamen, 12
museumsloven, 51
museumsrådet, 51
møder,
– kollegiale organer, 61
– institutioner og erhvervsrepræsentanter, § 13, 47-48
mødepligt, 23, 24, 63
møderet, 23, 24

N.
nedlæggelse af institutter, § 9, 33, 37
nævn, se studienævn

O.
observatørstatus, 24, 67
Odense universitet, 10, 13, 21, 46
offentlighed,
– eksaminer, 12
– forelæsninger, § 2, 12
– møder, 68
oprettelse af institutter, § 9, 33, 37

optionsadgang, 41
organisationsfrihed,
studerende, 20
overgangsregler, § 17, 51-53

P.
Paritetisk sammensatte organer, § 10, 38, 40
personlige stemmer, 46
prodekan, § 7, 25, 27, 31
professorer, § 5, 16, 17
professorer, honorarlønnede, 16-17, 50
prorektor, § 5, 18, 19
prøver, § 2, 11
pædagogiske kvalifikationer, § 10, 43
pædagogisk-psykologisk hovedområde, 26

Q.
Quorum, 66

R.
Registrering, 35, 69
relegation, 22
rektor, § 3, § 4, 12, 13
rekurs, 39
repræsentationsområde, 71
repræsentationsret (institutter), 35, 37
Ribe-Esbjerg (universitetscenter), 50
Roskilde universitetscenter, 50

S.
Sagsbehandling
– mundtlig, 61
– skriftlig, 61
sektionsråd, 50
sideordnet kandidatopstilling, 46

skriftlig eksamen, 12
Sorø akademi, 14
statsinstitutioner, § 1, § 17, 10, 52
stemmeret, se valgret
stillere, 46
studienævn, § 10, 12, 14, 38
studieordninger, 41
studiestøtte, 44
studenterkategorier, 36
studenterkontrollanter, 12
studenterlærere, 40
studenterråd, 70
studenterrepræsentation, § 4, §§ 6-10, 20, 69-70
styrelsesbekendtgørelser, 10, 48, 13
suspension, 13

T
tavshedspligt, 70
teknikumingeniører, 17
testamenter (til fordel for et universitet), § 12, 47
tilbud om studenterrepræsentation, 20, 69-70
tilsyn, (undervisningsministeriet-, § 1, 10
tjenestebefalinger, 13, 15
tredjedelsrepræsentation, 19, 21, 24, 27, 28, 31, 32, 36, 37

U.
udelt administration, 13, 14
udvalg, 19, 21, 25
undervisning, videnskabelig, 10, 11
undervisningsassistent, 26
undervisningsministeren, § 13, § 14, 44-45, 48-49

undervisningsministeriet, § 1,
10, 12
undervisningspligt, 11, 34
undervisningsudvalg, 14, 38
universitet, formål, § 2, 11
universitetsadministration, § 3,
§ 11, 14-15, 46
universitetscenter, 49, 50
universitetsdirektør, 15
universitetsorganerne, § 3,
13-14, 44

V.

valg,
- fakultets- og fagråd, 44
- institutråd, 44
- konsistorium, 44
- rektor, § 4, 16-18, 44
- prorektor, § 5, 16-18
- studienævn, 44
valgbarhed, 16, 17, 18
valggrupper, 19, 71
valgkredsinddeling, 19
valgperioder, 16, 18
valgret, 16
valgudvalg, 46
videnskabelige medarbejdere,
se heltidsbeskæftigede v. m.
og deltidsbeskæftigede v. m.
vælgere,
- fakultets-fagråd, § 7, § 8,
26-28
- institutråd, § 9, 35-37

- konsistorium, § 6
- rektor, § 4, 16-18
- prorektor, § 5, 16-18
- studienævn, § 10, 40-41

Z.

Zoologisk museum, § 16, § 17,
52

Æ.

ændret sammensætning af
universitetsorganer, § 17,
52-53

Ø.

økonomiske anliggender, 13
øvrige personale, § 9, 33, 35

Å.

Ålborg universitetscenter, 50
Århus universitet, 10, 13, 15,
21, 51

2. FORKORTELSER

Betænkning II: Universitets-
administrationsudvalgets be-
tænkning II om den højere
undervisnings og forsknin-
gens administrative organi-
sation (nr. 475-1968)
F. U.: Folketingsudvalgets
betænkning